

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ostrowie Wielkopolskim
za rok 2024
oraz
wykaz potrzeb w zakresie
pomocy społecznej

Ostrów Wielkopolski, marzec 2025 rok

Spis Treści

Wstęp

Sprawozdanie z działalności

I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

1. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim
2. Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
 - 2.1. Zadania własne gminy
 - 2.2. Zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej
 - 2.3. Decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej wydane w 2024 roku
 - 2.4. Inne zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 roku
 - 2.5. Programy ministerialne

II. Realizacja zadań z zakresu wsparcia rodziny

III. Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych

IV. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych

1. Świadczenia rodzinne
2. Świadczenie rodzicielskie
3. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego
4. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka
5. Dodatek osłonowy
6. Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwo gazowe
7. Bon energetyczny

V. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

1. Pomoc społeczna dla obywateli Ukrainy
2. Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy
3. Jednorazowe świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy

VI. Budżet i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

WSTĘP

Ustawa o pomocy społecznej wyznacza dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zasadnicze miejsce w strukturze pomocy społecznej. Samorząd miasta Ostrowa Wielkopolskiego realizuje przy pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zarówno zadania własne, jak i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej został upoważniony do realizowania innych zadań nałożonych na samorząd gminy, wynikających z:

- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy o dodatku osłonowym,
- ustawy o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego,
- ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu,
- ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Odpowiednio w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wyróżnia się działy zajmujące się merytorycznie poszczególnymi sprawami: Dział Pomocy Środowiskowej, Dział Wsparcia Rodziny, Dział Świadczeń, Dział Usług Opiekuńczych, Dział Świadczeń Rodzinnych i Mieszkaniowych.

Niniejsze opracowanie w pierwszej części prezentuje sprawozdanie z realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2024 rok w porównaniu z latami 2022 i 2023, natomiast druga część przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

I. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa,
- 2) sieroctwa,
- 3) bezdomności,
- 4) bezrobocia,
- 5) niepełnosprawności,
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- 7) przemocy domowej,
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 10) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 12) alkoholizmu lub narkomanii,
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej, przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednej z w/w okoliczności.

W 2025 roku zostało zmienione kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej z 776 zł na 1010 zł, natomiast dla osoby w rodzinie z 600 zł na 823 zł na osobę w rodzinie.

W 2024 r. została zmieniona kwota maksymalnej wysokości zasiłku stałego z 719 zł na 1000 zł. Natomiast w 2025 r. została zmieniona kwota maksymalnej wysokości zasiłku stałego z 1000 zł na 1229 zł.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

- 1) specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi;
- 2) zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

Natomiast pomoc w zakresie dożywiania z rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200% wyżej wymienionego kryterium dochodowego, tj. 2020,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1646,00 zł na osobę w rodzinie.

1. Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim

Ośrodek w roku 2024 pomocą społeczną, tj. świadczeniami pieniężnymi i niepieniężnymi oraz pracą socjalną objął 2192 rodziny (4262 osoby w rodzinach).

Analizując liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej pod względem struktury największą grupę stanowią rodziny emerytów i rencistów: 530 rodzin. Dalej w kolejności są rodziny z dziećmi: 296 oraz rodziny niepełne: 147. Powyższe dane na przełomie 2022-2024 przedstawia tabela nr 1.

Tab. 1 Struktura rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2022 – 2024

Wyszczególnienie		Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
Rok		2022	2023	2024	2022	2023	2024
Rodziny ogółem		1798	1840	2192	3338	3480	4262
o liczbie osób	1	1081	1020	1105	1081	1020	1105
	2	288	415	580	576	830	1160
	3	167	156	218	501	468	654
	4	155	132	159	620	528	636
	5	82	80	93	410	400	465
	6 i więcej	25	37	37	150	234	242
w tym: rodziny z dziećmi ogółem		332	342	296	1255	1313	1103
o liczbie dzieci	1	125	114	115	338	302	294
	2	104	118	96	378	431	346
	3	68	73	56	322	345	280
	4	24	24	20	138	138	117
	5	8	10	7	54	70	49
	6	2	1	1	15	7	7
	7 i więcej	1	2	1	10	20	10
w tym: rodziny niepełne ogółem		149	150	147	482	496	456
o liczbie dzieci	1	60	51	64	136	114	138
	2	46	54	49	143	169	152
	3	30	29	23	128	123	103
	4 i więcej	13	16	11	75	90	63
w tym: rodziny emerytów i rencistów ogółem		581	520	530	722	686	670
o liczbie osób	1	468	407	418	468	407	418
	2	94	83	92	188	166	184
	3	12	18	15	36	54	45
	4 i więcej	7	12	5	30	59	23

Źródło danych: MRiPS-03

Do głównych powodów trudnej sytuacji życiowej mających wpływ na przyznanie pomocy należały:

- długotrwała lub ciężka choroba,
- niepełnosprawność,
- ubóstwo,
- przemoc w rodzinie,
- bezrobocie,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Dane szczegółowe obrazujące powody przyznawania pomocy na przestrzeni lat prezentuje tabela 2.

Tab. 2 Powody korzystania z systemu pomocy społecznej w latach 2022 – 2024

L.p	Powody korzystania z pomocy	Liczba rodzin ogółem		
		2022	2023	2024
1	długotrwała lub ciężka choroba	1201	1168	1294
2	niepełnosprawność	847	960	1034
3	ubóstwo	710	616	579
4	bezrobocie	337	276	242
5	bezradność	306	295	240
6	przemoc w rodzinie	343	447	501
7	alkoholizm	111	99	84
8	potrzeba ochrony macierzyństwa	107	110	92
9	bezdomy	49	46	54
10	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	30	27	22
11	narkomania	4	11	10
12	zdarzenie losowe	3	2	50
13	sieroctwo	1	1	0
14	klęska żywiołowa	0	0	6

Źródło danych: MRiPS-03

W 2024 roku rodzin, którym przyznano świadczenie w ramach zadań własnych i zleconych było 1.519 (liczba osób w rodzinach wyniosła 2.433). Samą pracą socjalną w 2024 roku objęto 673 osób, (liczba osób w rodzinach wyniosła 1.829).

Powyższe dane dotyczące liczby rodzin przedstawia tabela nr 3.

Tab. 3 Rodziny, którym przyznano świadczenie w ramach zadań własnych i zleconych oraz objęte pracą socjalną w latach 2022 – 2024

Rok	Liczba rodzin		
	2022	2023	2024
Świadczenie przyznane w ramach zadań własnych i zleconych	1490	1448	1519
Rodziny objęte tylko pracą socjalną	308	392	673
Razem	1798	1840	2192

2. Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2.1. Zadania własne gminy

2.1.1. Udzielenie schronienia

Osoby bezdomne i wymagające wsparcia mogą korzystać z oferty placówek, których działalność, na podstawie zawartych umów i porozumień, dotuje miasto.

Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi zapewnia osobom bezdomnym, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych.

Noclegownia zapewnia schronienie osobom bezdomnym, świadcząc tymczasową pomoc w postaci miejsca noclegowego, w ramach której umożliwia spędzenie nocy w warunkach gwarantujących ochronę życia i zdrowia.

Na 2024 rok gmina zawarła umowy zlecając zadanie z tego zakresu poniższym placówkom:

- Schronisko dla bezdomnych mężczyzn prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta mieszczące się przy ul. Olszynowej 53A Ostrów Wielkopolski,
- Schronisko dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi prowadzone przez Caritas Diecezji Kaliskiej mieszczące się przy ul. Ledóchowskiego 8 Ostrów Wielkopolski,
- Schronisko z usługami opiekuńczymi prowadzone przez Caritas Diecezji Kaliskiej mieszczące się przy ul. Katowicka 10 Baranów, Słupia,
- Noclegownia dla bezdomnych mężczyzn prowadzona przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta mieszcząca się przy ul. Olszynowej 53a Ostrów Wielkopolski.

Schroniska zapewniają pobyt osób bezdomnych z dotacji miasta (80%) oraz ze środków własnych (20%). Dotacje przekazywane są na podstawie umów o wsparcie realizacji zadania publicznego dotyczącego schronienia. Dotacje w 2024 roku wynosiły:

- Schronisko dla mężczyzn: 220.000,00 zł,
- Schronisko dla kobiet: 105.000,00 zł,
- Schronisko z usługami opiekuńczymi: 55.000,00 zł,
- Noclegownia: 120.000,00 zł

W 2024 roku do schronisk skierowano 32 mężczyzn oraz 9 kobiet z 7 dzieci. Ogółem 48 osób. Ponadto do schroniska z usługami opiekuńczymi skierowano 4 osoby natomiast z noclegowni skorzystało 58 osób.

**Tab. 4 Dane statystyczne dotyczące osób przebywających w schroniskach
za lata 2022 – 2024**

Rok	2022		2023		2024	
	Liczba osób	Budżet - dotacja	Liczba osób	Budżet - dotacja	Liczba osób	Budżet - dotacja
Schronisko dla kobiet	28	70.000,00	37	75.000,00	16	105.000,00
Schronisko dla mężczyzn	30	160.000,00	28	175.000,00	32	220.000,00
Noclegownia	24	100.000,00	24	100.000,00	58	120.000,00
Schronisko z usługami opiekuńczymi	2	50.000,00	5	50.000,00	4	55.000,00

2.1.2. Realizacja programu „Posilek w szkole i w domu”

Dnia 01 stycznia 2024 roku weszła w życie Uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 roku, w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (*M.P z 2023 r. poz.881*). Program zakłada dofinansowanie dla gminy w przypadku udzielenia pomocy w formie posiłków oraz zasiłków celowych na zakup żywności lub posiłku jeżeli dochód na osobę nie przekracza kwoty 200% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, tj. dla osoby samotnie gospodarującej: 1552 zł, a w przypadku rodzin, kwoty 1200 zł (na osobę w rodzinie).

Zgodnie z ww. programem, Rada Miejska Ostrowa Wielkopolskiego:

- Uchwałą Nr LXVII/724/2023 z dnia 20 grudnia 2023 roku ustanowiła program osłonowy w zakresie dożywiania „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024 -2028, na podstawie którego dyrektorzy placówek oświatowych, w szczególnie uzasadnionych przypadkach mogą objąć dzieci posiłkiem, bez wywiadu środowiskowego i decyzji MOPS. Program osłonowy w całości finansowany jest ze środków własnych.
- Uchwałą Nr LXVII/725/2023 z dnia 20 grudnia 2023 roku podwyższyła kryterium dochodowe uprawniające do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.
- Uchwałą Nr LXVII/726/2023 z dnia 20 grudnia 2023 roku określiła zasady zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

W 2024 roku Ośrodek na program „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028 wydatkował kwotę ogółem 1.949.019,47 zł, z tego:

- 775.476,43 zł środki własne,
- 1.173.543,04 zł środki budżetu państwa - *w formie dotacji celowej na podstawie zawartej umowy z Wojewodą.*

W ramach programu przyznano:

1) gorący posilek dla 358 osób, na kwotę: 596.600,43 zł,

z tego:

- dla 261 dzieci (przedszkola – 110 osób; szkoły – 151 osób na kwotę 223.551,30 zł,
- dla 8 dzieci – w ramach programu osłonowego, na wniosek dyrektora placówki oświatowej, na kwotę 4.890,00 zł,

- dla 89 osób dorosłych – na kwotę 368.159,13 zł.

Dożywianie dzieci prowadzone było w szkołach i przedszkolach. Dodatkowo finansowane było dożywianie 20 uczniów korzystających z zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej prowadzonej przez Konferencję Stowarzyszenia Św. Wincentego A’Paulo im. Kazimierza Rolewskiego na kwotę 22.808,00 zł.

Tab. 5 Liczba osób korzystających z posiłków, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024 - ogółem

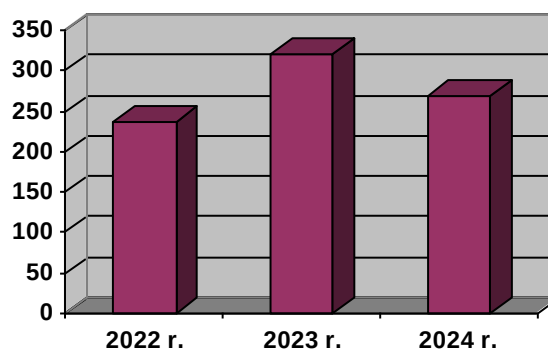
Rok	Liczba osób	Liczba posiłków	Średnie świadczenie	Budżet
2022	355	41.571	10,50	436.668,65
2023	428	44.604	12,09	539.360,32
2024	358	44.546	13,39	596.600,43

Tab. 6a Dożywianie dzieci

Rok	Liczba osób	Liczba posiłków	Średnie świadczenie	Budżet
2022	237	20.462	6,93	141.798,69
2023	320	26.110	7,01	183.057,22
2024	269	26.437	8,64	228.441,30

Wyk. nr 1 Liczba dzieci korzystających z posiłku w latach 2022 – 2024 w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”

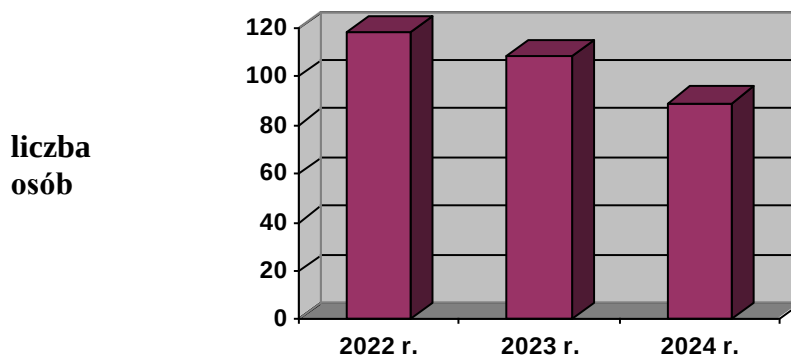
liczba
osób

Tab. 6b Dożywianie dorosłych

Rok	Liczba osób	Liczba posiłków	Średnie świadczenie	Budżet
2022	118	21.109	13,97	294.869,96
2023	108	18.494	19,27	356.303,10
2024	89	18.109	20,33	368.159,13

Wyk. nr 2 Liczba dorosłych korzystających z posiłków w latach 2022 – 2024 w ramach programu „Posilek w szkole i w domu”

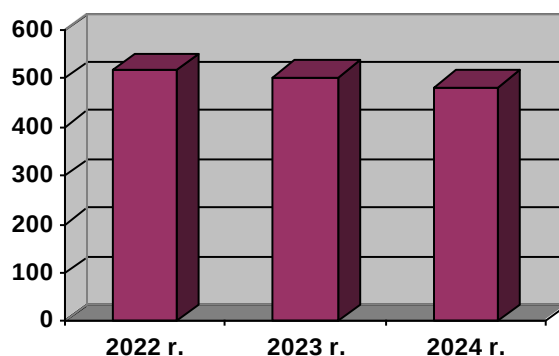

- 2) świadczenie pieniężne na zakup posiłku, w formie zasiłku celowego dla 482 osób, w 477 rodzinach na kwotę 1.352.419,04 zł.

Tab. 7 Liczba osób korzystających ze świadczenia pieniężnego, liczba świadczeń, średnia miesięczna wysokość świadczenia i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnia miesięczna wysokość świadczenia	Budżet
2022	517	1.120	191,52	1.188.210,00
2023	502	1.162	219,10	1.319.850,00
2024	482	1.089	233,82	1.352.419,04

Wyk. nr 3 Liczba osób korzystających ze świadczenia pieniężnego w latach 2022 – 2024 w ramach programu „Posilek w szkole i w domu”

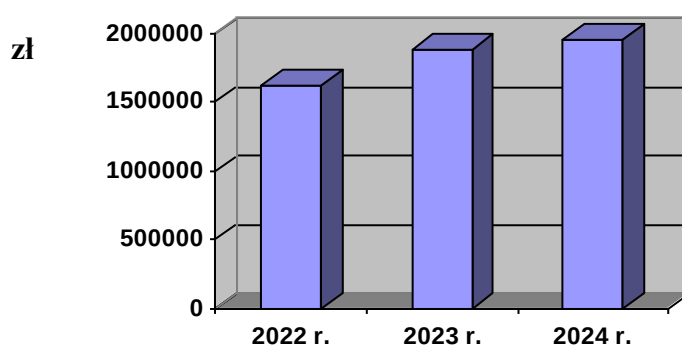

Tab. 8 Środki finansowe wydatkowane na program „Posilek w szkole i w domu” w latach 2022 – 2024*

Rok	Budżet ogółem	W tym	
		Z budżetu państwa	Z budżetu gminy
2022	1.624.878,65	980.371,62	644.507,03
2023	1.887.266,32	1.132.746,25	754.520,07
2024	1.949.019,47	1.173.543,04	775.476,43

* wydatki na posiłki oraz na świadczenia pieniężne na zakup posiłków

Wyk. nr 4 Środki finansowe wydatkowane na program „Posilek w szkole i w domu” w latach 2022– 2024

2.1.3. Świadczenie usług opiekuńczych

Usługi opiekuńcze należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Z tej formy pomocy korzystają osoby, które ze względu na wiek, chorobę, czy też inną przyczynę wymagają pomocy, zaś najbliższa rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Usługi Opiekuńcze obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej, zaleconej przez lekarza pielęgnacji oraz w miarę możliwości zapewnienia kontaktu z otoczeniem, jednak ich zakres i wymiar dostosowany jest indywidualnie do potrzeb podopiecznych.

Zakres udzielania pomocy ustalany jest przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego w domu podopiecznego.

Usługi opiekuńcze obejmują w szczególności pomoc w zakresie:

- higieny osoby leżącej,
- utrzymania mieszkania podopiecznego w czystości,
- zakupu artykułów żywnościowych, środków higieny osobistej, artykułów przemysłowych z zasobów finansowych podopiecznego oraz rozliczanie się z otrzymanych pieniędzy,
- załatwiania spraw bieżących (wezwanie lekarza, pielęgniarki, dostarczenie leków,

dokonywanie opłat bieżących),

- przygotowywania posiłków oraz karmienie osoby z niedowładem,
- przynoszenia opału i palenie w piecu.

Usługi opiekuńcze zasadniczo świadczone są od poniedziałku do piątku w godzinach 8⁰⁰ do 16⁰⁰. Ze względu na konieczność zaspokojenia potrzeb podopiecznych związanych z ich egzystencją i prawidłowym funkcjonowaniem, świadczymy usługi opiekuńcze również w godzinach popołudniowych oraz w soboty, niedziele i święta - dotyczy osób samotnych.

Uchwała Nr XLIII/557/2009 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 29 grudnia 2009 roku określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat i tryb ich pobierania.

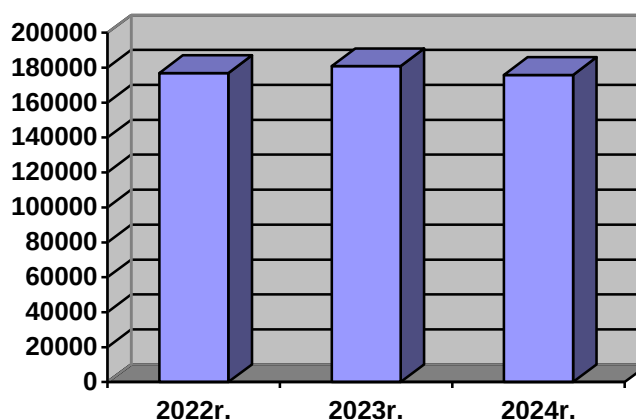
W roku 2024 usługami opiekuńczymi objęte było 589 osób, w tym 456 kobiet oraz 133 mężczyzn. Podopieczni ponosili odpłatność za przyznane usługi opiekuńcze ustalone w trybie decyzji administracyjnej. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych w okresie od 01 stycznia do 31 marca 2024 roku wynosił 42,26 zł, natomiast od 01 kwietnia do 31 grudnia 2024 roku 47,35 zł. Na realizację usług opiekuńczych wydatkowano w 2024 roku kwotę 9 511 482,83 zł.

Realizację usług opiekuńczych w latach 2022-2024 przedstawia poniższe zestawienie.

Tab. 9 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych, liczba godzin, koszt 1 godziny usługi w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób	Liczba godzin	Koszt 1 godz.
2022	531	176 943	34,20 zł
2023	532	180 854	42,26 zł
2024	589	175 803,50	47,35 zł

Wyk. nr 5 Liczba wykonanych godzin usług opiekuńczych w latach 2022 - 2024

2.1.4. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach wsparcia dziennego

Zapewnienie pomocy w placówkach wsparcia dziennego odbywa się w Dziennym Domu „Senior +” przy ul. Limanowskiego 17, gdzie średni miesięczny koszt pobytu wynosił 2 416,17zł - posiadającym 40 miejsc oraz w Dziennym Domu „Senior +” przy ul. Raszkowskiej 39, gdzie średni miesięczny koszt pobytu wynosił 2 473,78zł - który posiada 45 miejsc. Skierowanie następuje na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez MOPS. W 2024 roku Ośrodek skierował ogółem 98 osób. W 2024 r., z powodu braku miejsc 6 osób oczekiwało na przyjęcie do DDP.

2.1.5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłku okresowego

Jest to zadanie własne gminy dotowane z budżetu państwa, przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium dochodowe.

Z pomocy w formie zasiłku okresowego w 2024 roku skorzystało 148 osób w ilości 867 świadczeń na kwotę 341.871,59 zł w tym z budżetu państwa 326.138,79 zł, ze środków własnych 15.732,80 zł. Średnia wartość zasiłku okresowego miesięcznie wynosiła 394,32 zł. Głównym powodem przyznania zasiłku okresowego było bezrobocie. Z tego tytułu skorzystało w 2024 roku 80 osób.

Ponadto zasiłki te przyznawano m. in. z powodu długotrwałej choroby, niepełnosprawności oraz innych przyczyn, jak np. wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tab. 10 Liczba osób otrzymujących zasiłki okresowe, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 – 2024 ogółem

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń*	Średnie świadczenie	Budżet
2022	192	1.032	406,57	419.584,83
2023	177	945	400,25	378.235,75
2024	148	867	394,32	341 871,59

*świadczenie – jeden zasiłek miesięczny

Tab. 11 Zasiłki okresowe przyznane z tyt. bezrobocia

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	100	539	413,83	223.052,83
2023	84	418	407,37	170.279,75
2024	80	462	380,80	175 930,33

Tab. 12 Zasiłki okresowe przyznane z tyt. długotrwałej choroby

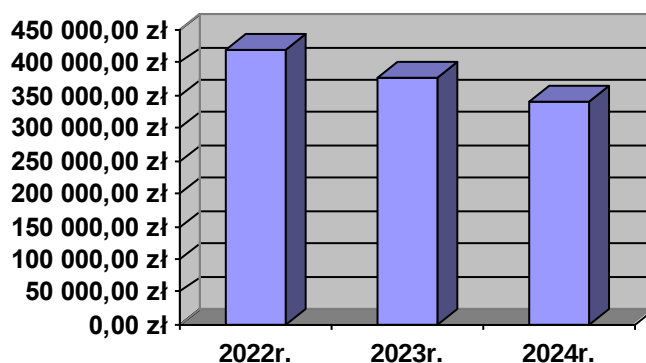
Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	44	192	420,39	80.714,00
2023	54	225	359,44	80.873,00
2024	38	155	360,04	55 805,51

Tab. 13 Zasiłki okresowe przyznane z tyt. niepełnosprawności i innych przyczyn

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	75	301	384,78	115.818,00
2023	56	302	420,80	127.083,00
2024	30	250	440,54	110 135,75

Analizując dane przedstawione w tabeli nr 10 należy stwierdzić, że w 2024 roku nastąpił spadek liczby osób otrzymujących zasiłki okresowe w porównaniu z 2023 rokiem o 29 osób. Głównym powodem spadku liczby osób otrzymujących zasiłki okresowe jest spadek liczby osób które otrzymywały zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności i innych przyczyn (26 osób).

Dane dotyczące zasiłków okresowych przyznawanych z tytułu bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności i innych przyczyn obrazują tabele 11, 12 i 13. Osoby długotrwale chore i niepełnosprawne są motywowane do uzyskania stopnia niepełnosprawności, który kwalifikuje do innych form pomocy np. zasiłku stałego.

Wyk. Nr 6 Środki finansowe wydatkowane na zasiłki okresowe w latach 2022-2024

2.1.6. Przyznawanie i wypłacanie zasiłku celowego

Zasiłek celowy oraz celowy specjalny jest zadaniem własnym gminy, świadczeniem jednorazowym, przyznany w celu zaspokojenia konkretnej potrzeby bytowej, tj.:

- Ogrzanie mieszkania, w tym opał,
- pokrycie kosztów mieszkaniowych, w tym za wodę, energię elektryczną czy śmieci,
- odzież,
- środki czystości,
- żywność,
- obuwie,
- pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia,
- pokrycie kosztów remontu mieszkania,
- zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego,
- pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

Najwięcej zasiłków celowych przyznano na ogrzanie mieszkania, w tym opał co obrazuje poniższe zestawienie. Należy zaznaczyć, że w zakresie pomocy na zakup żywności Ośrodek przyznawał na ten cel głównie świadczenia pieniężne z programu „Posiłek w szkole i w domu” co jest omówione w pkt 2.1.2. niniejszego sprawozdania.

Tab. 14 Zasiłki celowe

Rodzaj niezbędnej potrzeby życiowej	Liczba rodzin		
	2022	2023	2024
Ogrzanie mieszkania, w tym opał	189	205	199
Pokrycie kosztów mieszkaniowych	108	85	59
Odzież	80	59	37
Pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia	87	84	46
Środki czystości	82	61	27
Obuwie	54	56	22
Żywność	16	12	23
Pokrycie kosztów remontu mieszkania	1	4	1
Na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	3	2	50
Drewno	0	0	0
Zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego	0	0	1

Pomoc w formie zasiłku celowego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej może być przyznana w formie pieniężnej lub świadczenia niepieniężnego. Jest świadczeniem przyznawanym w ramach tzw. „uznania administracyjnego”. Zasiłki w formie niepieniężnej

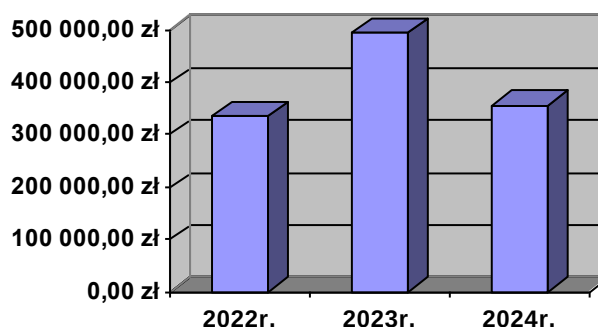
mogą być przyznane w formie talonów, które uprawniają do zakupu artykułów pierwszej potrzeby spożywczo-przemysłowych z wyłączeniem artykułów alkoholowych i tytoniowych. Powyższa forma pomocy uniemożliwia marnotrawienie środków finansowych oraz przeznaczanie ich na niewłaściwe cele.

W 2024 roku przyznano zasiłki w talonach dla 6 osób na kwotę 14.760,00 zł.

Tab. 15 Liczba osób otrzymujących zasiłki celowe oraz celowe specjalne, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 – 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	430	1.110	301,60	334.776,72
2023	392	1.039	475,44	493.982,20
2024	327	676	527,22	356 397,88

Wyk. nr 7 Środki finansowe wydatkowane na wypłatę zasiłków celowych w latach 2022 – 2024

W roku 2024 zauważa się mniejszą ilość osób, którym decyzją przyznano zasiłek celowy. Wpływ na mniejszą ilość świadczeń miało podwyższenie maksymalnej kwoty zasiłku stałego, co wiązało się z przekroczeniem kryterium dochodowego kwalifikującego do zasiłku celowego.

Część z podopiecznych uzyskała wiek emerytalny kwalifikujący do emerytury. Na spadek danych wpływ miały również zgony długotrwale korzystających z pomocy. W stosunku do osób bezrobotnych pracownicy socjalni podejmują działania w kierunku ich usamodzielnienia tj. aktywizacji do podjęcia zatrudnienia. Dodać należy, że wprowadzone przez Rząd różnego rodzaju dodatki np. dodatek osłonowy, jak również „13 i 14” emerytury były zasobem finansowym mającym wpływ przy rozpatrywaniu spraw o udzielenie pomocy.

Zaznaczyć należy, że zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom

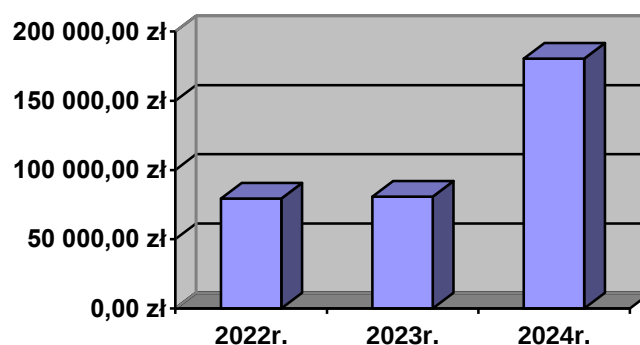
i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, i nie powinna być traktowana jako źródło dochodu służące do zaspokajania wszystkich choćby najbardziej uzasadnionych potrzeb życiowych klientów. Nie jest rolą pomocy społecznej ponoszenie pełnych kosztów utrzymania osób korzystających ze świadczeń, lecz jedynie udział w granicach możliwości MOPS w pokonywaniu przez osoby i rodziny trudności materialnych i życiowych. Art.3 ust.3 i 4 cyt. ustawy stanowi natomiast, że rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, natomiast potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Dlatego tak ważna jest dokładna diagnoza sytuacji klienta, jego możliwości w pokonaniu trudności, nie wyręczanie a wspomaganie i motywowanie do zmiany, prowadzenie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych.

Nie bez znaczenia dla przyznawania świadczeń z pomocy społecznej ma fakt, że kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania świadczeń jest bardzo niskie, co ogranicza krąg osób kwalifikujących się do pomocy.

Tab. 16 Liczba osób otrzymujących zasiłki celowe specjalne, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	120	161	492,39	79.275,00
2023	88	135	598,80	80.838,00
2024	173	288	625,94	180.269,33

Wyk. nr 8 Środki finansowe wydatkowane na wypłatę zasiłków celowych specjalnych w latach 2022 – 2024

Zasiłek celowy specjalny przyznawany jest w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe. W 2024 roku 173 osoby skorzystały z tej formy pomocy w ilości 288 świadczeń, na łączną kwotę 180.269,33 zł głównie na ogrzanie mieszkania w tym zakup opału i opłacenie energii elektrycznej oraz na pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia. Wzrost zasiłków celowych specjalnych (o 85 osób) wynikał z podwyższenia wysokości zasiłku stałego, którego maksymalna wysokość od 2024 r. wynosiła 1000 zł. Jednocześnie nie zostały podniesione kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W związku z powyższym osoby pobierające zasiłki stałe nie kwalifikowały się do przyznania zasiłków celowych. Wobec tego, aby zabezpieczyć potrzeby osób których głównym źródłem dochodu był zasiłek stały przyznawano zasiłki specjalne celowe przede wszystkim na ogrzanie mieszkania i leków.

Zaznaczyć należy, że pracownicy socjalni przyznając specjalne zasiłki celowe wnikliwie analizują sytuację klienta pod kątem szczególnie uzasadnionego przypadku, zasobów i możliwości klienta do pokonania trudnej sytuacji, w tym badają sytuację finansową pod kątem nie tylko dochodów liczonych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ale faktycznie posiadanych środków finansowych tj. świadczenia wychowawcze, trzynaste i czternaste emerytury, świadczenie uzupełniające, pomoc ze strony rodziny itp.

Dodać należy, że w 2024 roku na podstawie art. 40 ustawy o pomocy społecznej, udzielono pomocy 50 osobom, w formie zasiłków celowych z tyt. zdarzenia losowego z czego:

- 47 osobom w związku ze zdarzeniem losowym niosącym znamiona klęski żywiołowej (powódź),
- 3 osobom na skutek zdarzenia losowego w wyniku pożaru budynków mieszkalnych.

Pomoc przyznano niezależnie od dochodu, osobom samotnie gospodarującym lub rodzinom prowadzącym w dniu wystąpienia zdarzenia gospodarstwo domowe w budynku mieszkalnym lub lokalu mieszkalnym zniszczonym lub uszkodzonym w wyniku zdarzenia. Osoby te znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, w której nie mogły zaspokoić niezbędnych potrzeb bytowych, czyli takich bez zaspokojenia których nie mogły egzystować w oparciu o posiadane środki własne.

Łączna wysokość przyznanych zasiłków z tytułu zdarzenia losowego wyniosła 152 198,00zł

W 2024 roku DPŚ wydał 22 decyzje odmowne w zakresie zasiłków celowych, w przeważającej części z uwagi na brak współdziałania klienta z pracownikiem socjalnym oraz niespełnienie kryteriów dochodowych.

2.1.7. Przyznawanie i wypłacanie zasiłku stałego

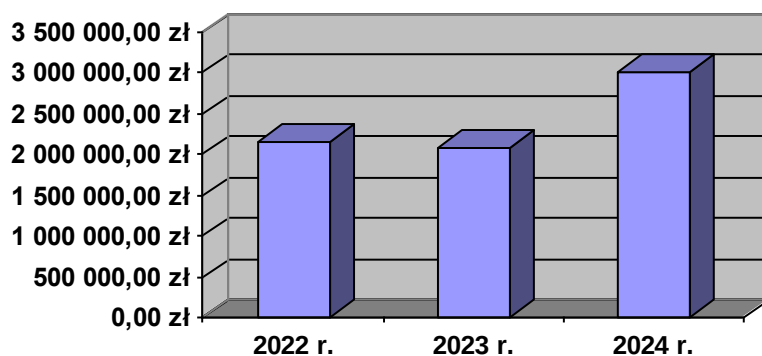
Wypłata zasiłków stałych od lipca 2009 roku na mocy zmian w ustawie o pomocy społecznej stała się zadaniem własnym gminy z możliwością dotacji z budżetu państwa do 100% realizacji zadania. W 2024 roku zadanie to dofinansowano z budżetu państwa w 88,57% czyli w niepełnej wysokości mimo zgłaszanych potrzeb finansowych.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Świadczenie to jest zróżnicowane pod względem wysokości w zależności od dochodu rodziny. W 2024 roku pomocy w tej formie udzielono 350 osobom w ilości 3.587 świadczeń, na ogólną kwotę 3.010.730,88 zł.

Tab. 17 Liczba osób otrzymujących zasiłki stałe, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024 – ogółem

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	342	3.571	602,69	2.152.204,79
2023	344	3.549	584,93	2.075.912,82
2024	350	3.587	839,35	3.010.730,88

Wyk. nr 9 Środki finansowe wydatkowane na wypłatę zasiłków stałych w latach 2022–2024

Tab. 18 Zasilki stałe dla osób samotnie gospodarujących

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	310	3.281	623,95	2.047.177,20
2023	319	3.319	602,01	1.998.066,09
2024	326	3.346	863,05	2.887.766,93

Tab. 19 Zasilki stałe dla osób w rodzinach

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	35	290	362,16	105.027,59
2023	29	230	338,46	77.846,73
2024	27	241	510,22	122.963,95

Jak wynika z tabel największą grupę wśród osób pobierających zasiłek stały stanowią osoby samotne. Na przestrzeni lat liczba osób pobierających zasiłki stałe oraz wydatki na zasiłki stałe podlegają niewielkim wahaniom.

2.1.8. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Ośrodek opłaca składki na ubezpieczeni zdrowotne osobom pobierającym zasiłek stały, które nie mają ich opłacanych z innego tytułu. W 2024 roku objęto tą formą pomocy 327 osób. Z tego tytułu wydatkowano 260.069,32 zł.

Tab. 20 Składki na ubezpieczenie zdrowotne, liczba osób, świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	330	3.405	55,22	188.018,29
2023	318	3.342	54,09	180.754,22
2024	327	3.395	76,60	260.069,32

2.1.9. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osoby nieposiadające ubezpieczenia zdrowotnego mają prawo do bezpłatnego korzystania ze świadczeń zdrowotnych, jeżeli spełniają kryterium dochodowe pomocy społecznej. Prawo to potwierdza w imieniu Prezydenta Dyrektor MOPS. W 2024 roku wydano 117 decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń zdrowotnych.

Tab. 21. Liczba decyzji potwierdzających prawo do świadczeń zdrowotnych

Rok	Liczba wydanych decyzji potwierdzających prawo do świadczeń zdrowotnych
2022	77
2023	83
2024	117

2.1.10. Kierowanie do domów pomocy społecznej

W 2024 roku skierowano do domów pomocy społecznej 52 nowe osoby, a zmarło 29 osób, natomiast sfinansowano pobyt w DPS dla 193 osób, ogółem na 1.949 świadczeń.

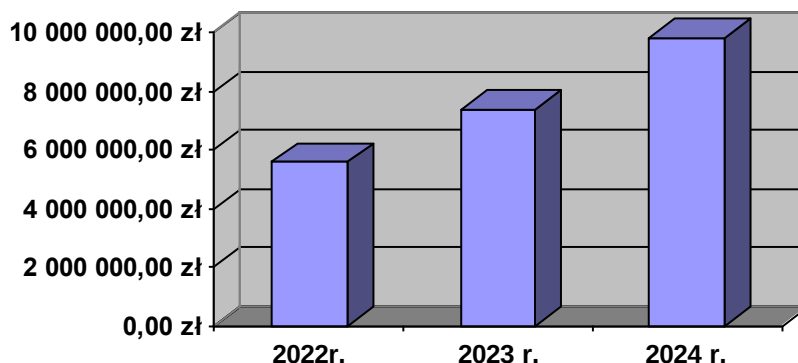
Wydatkowano kwotę: 9.830.143,45 zł, co stanowi wzrost w porównaniu z rokiem 2023 o 33,74% (poprzednio tj. 2023 r. do 2022 r. to wzrost o 31,89%).

Liczba osób, za które ponoszona była odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej w porównaniu z 2023 r. wzrosła. Zanotowano bardzo duży wzrost wydatków na to zadanie, co wynika ze zwiększania kosztów utrzymania pensjonariuszy w DPS (tabela nr 22).

Tab. 22 Liczba osób umieszczonych w DPS, osób za które ponoszona była odpłatność za pobyt, średni koszt pobytu, środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024

DPS ZA LATA 2022 – 2024				
Lp.	Analiza	2022	2023	2024
1.	Liczba osób umieszczonych w poszczególnych latach	44	58	44
2.	Średni koszt pobytu w DPS	4.826,56	5.700,40	6.724,57
3.	Liczba osób ogółem za które miasto ponosi odpłatność	160	180	193
4.	Średniomiesięczny koszt jaki ponosi miasto na jednego mieszkańca	3.291,74	4.243,65	5.043,69
5.	Budżet	5.572.914,66	7.349.998,81	9.830.143,45

Wyk. nr 10 Wydatkowane środki finansowe za pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2022 - 2024

2.2. Zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej

2.2.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, jednak ich zakres i wymiar dostosowany jest indywidualnie do potrzeb podopiecznych. Zakres udzielania pomocy ustalany jest przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego w domu podopiecznego.

W ramach specjalistycznych usług opiekuńczych realizujemy:

- specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi – w miejscu zamieszkania,
- specjalistyczne usługi dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi w specjalistycznej jednostce.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmują w szczególności pomoc w zakresie:

- uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- interwencje i pomoc w życiu rodzinnym,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- wspieranie i pomoc w uzyskaniu zatrudnienia,
- pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi,
- pielęgnacja jako wspomaganie procesu leczenia,

- rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nie objętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- pomoc mieszkaniowa,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych,
- zakup artykułów żywnościowych, środków higieny osobistej, artykułów przemysłowych z zasobów finansowych podopiecznego oraz rozliczanie się z otrzymanych pieniędzy,
- załatwianie spraw bieżących (wezwanie lekarza, pielęgniarki, dostarczenie leków, dokonywanie opłat bieżących),
- przygotowywanie posiłków oraz karmienie osoby z niedowładem,
- przynoszenie opału i palenie w piecu.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania są świadczone od poniedziałku do piątku w godzinach 8⁰⁰ do 16⁰⁰. Ze względu na konieczność zaspokojenia potrzeb podopiecznych, związanych z ich egzystencją i prawidłowym funkcjonowaniem, usługi te świadczone są również w godzinach popołudniowych, w soboty, niedziele oraz święta - dotyczy osób samotnych.

W roku 2024 usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były w okresie od 01.01.2024 roku do 31.12.2024 roku przez Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych w Kaliszu.

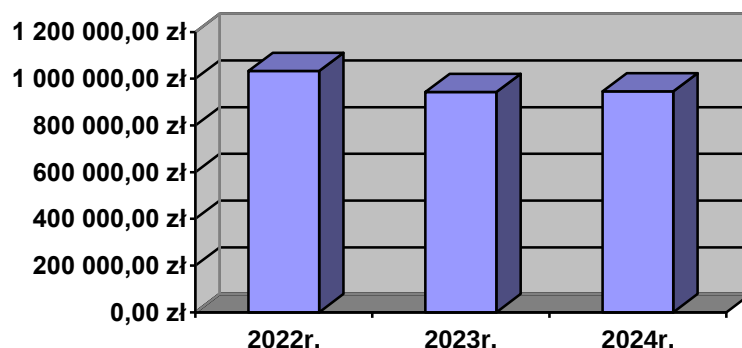
W roku 2024 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 25 osób z zaburzeniami psychicznymi. Wykonano 17 190 godzin w/w usług. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w okresie od 01.01.2024 do 31.12.2024 roku wynosił 55,00 zł.

Realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2022-2024 przedstawia poniższe zestawienie.

Tab. 23 Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – w miejscu zamieszkania, liczba godzin oraz wykonanie budżetu w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób	Liczba godzin	Wyk. budżetu
2022	24	21 529	1 033 392, 00 zł
2023	26	18 129	942 708,00 zł
2024	25	17 190	945 450,00 zł

Wyk. nr 11 Środki finansowe wydatkowane na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2022 – 2024

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi obejmują:

- uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowania do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenia treningów samoobsługi i umiejętności społecznych oraz interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, w ramach terapii: SI, logopedycznej, psychologicznej, pedagogicznej w zależności od potrzeb.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi świadczone są od poniedziałku do soboty przez Niepubliczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną „PRO-MOC” w siedzibie poradni w Ostrowie Wielkopolskim ul. Krotoszyńska 157 oraz Fundację Na Rzecz Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Nowa Nadzieja” w siedzibie Fundacji w Ostrowie Wielkopolskim ul. Żeromskiego 2d.

Od 26.01.2024 roku do 18.12.2024 roku specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objętych było 55 dzieci z zaburzeniami psychicznymi. Łącznie wykonano 4 610 godzin w/w usług. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych wynosił: w Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej „PRO-MOC” 120,00 zł, w Fundacji na Rzecz Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Nowa Nadzieja” 120,00 zł.

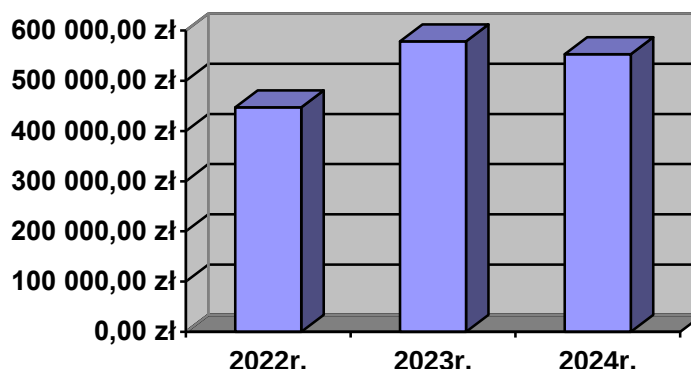
Zakres, formę oraz zasady odpłatności świadczonych usług reguluje rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku (z późn. zmianami) w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w całości finansowane są z budżetu państwa.

Tab. 24 Liczba dzieci korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi – liczba godzin oraz wykonanie budżetu w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób	Liczba godzin	Wyk. budżetu
2022	58	4 991	446 901,25 zł
2023	50	5 260	578 600,00 zł
2024	55	4 610	553 200,00 zł

Wyk. nr 12 Środki finansowe wydatkowane na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi w latach 2022 – 2024

2.2.2. Wynagrodzenie dla opiekuna za sprawowanie opieki

Na podstawie art.18 ust.1 pkt 9), ust.2, ust.3 oraz art. 53a ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej Ośrodek wypłaca od 2014 roku wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla opiekunów prawnych przyznane przez sąd. Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Wynagrodzenie to wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd obliczone w stosunku miesięcznym i nie może ono przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

W 2024 roku Ośrodek wypłacił wynagrodzenie **10 osobom** w łącznej kwocie 58.251,58 zł.
Ogółem wraz z kosztami obsługi wydatkowano kwotę: 59.125,35 zł.
Dodatkowo w 2024 roku wypłacono **1 osobie** wynagrodzenie dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej w łącznej kwocie 11.392,06 zł.

2.3. Decyzje administracyjne z zakresu pomocy społecznej wydane w 2024 roku

Tab. 25 Liczba wydanych decyzji w 2024 roku

Rodzaj zasilku	Liczba decyzji	2024
Zasilki stałe	Razem:	522
	Przyznania:	119
	Odmowy:	2
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	401
Dożywianie dorosłych	Razem:	155
	Przyznania:	140
	Odmowy:	3
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	12
Skierowanie do schroniska	Razem:	111
	Przyznania:	75
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	36
Skierowanie do schroniska z usługami opiekuńczymi	Razem:	13
	Przyznania:	10
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	3
Skierowanie do Dziennego Domu „Senior+”	Razem:	130
	Przyznania:	104
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	26
Dożywianie dzieci	Razem:	254
	Przyznania:	242
	Odmowy:	1
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	11
Zasilki okresowe	Razem:	289
	Przyznania:	283
	Odmowy:	1
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	5
Zasilki celowe, celowe specjalne	Razem:	654
	Przyznania:	587
	Odmowy:	22
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	45
Świadczenie pieniężne na zakup posiłku	Razem:	1110
	Przyznania:	1086
	Odmowy:	1
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	23
Domy Pomocy Społecznej skierowania	Razem:	92
	Przyznania:	53
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	39

Domy Pomocy Społecznej odpłatność	Razem:	398
	Przyznania:	115
	Odmowy:	4
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	279
Potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych	Razem:	117
	Przyznania:	86
	Odmowy:	14
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	17
Zdarzenia losowe	Razem:	85
	Przyznania:	50
	Odmowy:	10
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	25
Kłeska żywiołowa	Razem:	0
	Przyznania:	0
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	0
Usługi opiekuńcze	Razem:	1158
	Przyznania:	672
	Odmowy:	2
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	484
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Razem:	50
	Przyznania:	24
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	26
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi	Razem:	132
	Przyznania:	95
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	37
Mieszkanie chronione	Razem:	6
	Przyznania:	4
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	2
Ogółem:	Razem:	5276
	Przyznania:	3745
	Odmowy:	60
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	1471

2.4. Inne zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim w 2024 roku

2.4.1. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim współpracował z następującymi instytucjami:

- Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim,
- Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim,
- Wydział Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu,
- Straż Miejska,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej,
- Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Sąd,
- Prokuratura Rejonowa,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,
- lekarze rodzinni,
- pielęgniarki środowiskowe,
- placówki oświatowe

Ponadto Ośrodek współpracował z następującymi organizacjami pozarządowymi:

- Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta,
- Konferencja Św. Wincentego A'Paulo,
- Ostrowskie Centrum Pomocy CARITAS,
- Fundacja Głodnych Nakarmić,
- Oddział Fundacji Jesus Christ Security, Chrześcijański Ośrodek Pomocy

2.4.2. Realizacja zadań w ramach pracy socjalnej

W 2024 roku udzielono pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej 673 rodzinom, w tym 1.829 osobom w tych rodzinach. W roku 2024 wpłynęło do tut. Ośrodka 145 zgłoszeń dot. zaniedbań dzieci czy trudnej sytuacji osób starszych, samotnych, chorych. W takich sytuacjach pracownicy socjalni Działu Wsparcia Rodziny udali się niezwłocznie w środowisko celem rozeznania sytuacji i udzielenia stosownej pomocy.

W roku 2024 pracownicy socjalni Działu Wsparcia Rodziny skierowali do Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim: 15 wniosków o wgląd w sytuację rodziny, 3 wnioski o umieszczenie w domu pomocy społecznej bez zgody klienta oraz 2 wnioski o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego bez zgody klienta. Ponadto zostały skierowane 2 wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie postępowania w stosunku do osoby nadużywającej alkoholu.

Tab. Nr 26 Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą wyłącznie w formie pracy socjalnej w latach 2022 -2024

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2022	308	904
2023	392	1.036
2024	673	1.829

Praca socjalna należy do zadań własnych samorządu gminnego o charakterze obligatoryjnym i jest świadczeniem niepieniężnym. Jest świadczona osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód i nie wymaga wydania decyzji przez organ pomocy społecznej.

Praca socjalna jest działalnością mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Zaznaczyć należy, że w rodzinach korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych również prowadzona jest praca socjalna. W ramach pracy socjalnej dokonuje się licznych działań mających na celu poprawę jakości życia osób i rodzin. Takim działaniem jest między innymi zawarcie kontraktu socjalnego, który jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

W 2024 roku pracownicy socjalni zawarli 66 kontraktów socjalnych. Wg danych pracowników socjalnych w roku 2024 usamodzielniono 49 osób.

2.4.3. Realizacja zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy

Ośrodek realizuje zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

W 2024 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 449 formularzy „Niebieska Karta - A”, w tym 168 formularzy założonych ponownie w toku prowadzonej procedury. Pracownicy socjalni wszczęli 51 procedur „Niebieskie Karty”, w których wystąpiła przemoc, pozostałe 398 kart zostało wszczętych przez innych przedstawicieli służb, tj.: 390 kart przez Policję, 8 kart przez przedstawicieli Oświaty.

Tab. 27 Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta” w związku z podejrzeniem przemocy domowej w latach 2022 – 2024

Instytucja sporządzająca	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Policja	352	491	390
MOPS	12	29	51
Oświata	2	5	8
GKRPA	0	1	0
Razem	366	526	449

W 2024 roku 501 rodzin zostało objętych działaniami interwencyjnymi, w których występował problem przemocy, w tym **281** nowych rodzin. Rodziny otrzymały wsparcie w formie poradnictwa. Pracownicy socjalni w ramach procedury „Niebieskie Karty” podejmowali następujące działania: uczestniczyli w 1539 posiedzeniach grup diagnostyczno-pomocowych w trakcie których diagnozowali sytuację i potrzeby osoby doznającej przemocy domowej; udzielali kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doznających przemocy domowej, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby doznającej przemocy domowej; prowadzili rozmowy z osobami stosującymi przemoc domową, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informowali te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii.

Ponadto podjęte zostały w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej działania wspierające i zapobiegawcze przeciwko przemocy tj. w ramach prowadzonego poradnictwa specjalistycznego w postaci konsultacji psychologa i radcy prawnego.

Pracownicy Ośrodka czynnie uczestniczą w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego zarządzeniem Prezydenta Miasta Ostrowa Wielkopolskiego oraz prowadzą obsługę organizacyjno-techniczną.

2.5 Programy ministerialne

- 1) Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego** – edycja 2024 w ramach resortowego programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Całkowita wartość dofinansowania dla Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski w ramach programu wyniosła **673.200,00 zł**.

Ww. program ministerialny był realizowany w okresie od kwietnia 2024 roku do grudnia 2024 roku, a jego głównym celem było zapewnienie wsparcia członkom rodzin lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad:

1. Dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
2. Osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

W ramach realizacji powyższego programu pomocą w formie usługi opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania objętych zostało **75 osób**.

- 2) Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”** – dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 w ramach resortowego programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dofinansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Całkowita wartość dofinansowania dla Gminy Miasto Ostrów Wielkopolski w ramach programu wyniosła **1.768 391,34 zł**

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 był realizowany w okresie od stycznia 2024 roku do grudnia 2025 roku. Głównym celem programu było zapewnienie wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym:

- dzieciom do 16 r. ż z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej i długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności

stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,

- osobom posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo posiadającym orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Celem usług świadczonych przez asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej było zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego, aktywnego życia i dążenie do poprawy funkcjonowania osób z niepełnosprawnością w jej środowisku.

W ramach realizacji programu pomocą w formie usługi asystenckiej w miejscu zamieszkania objętych zostało **212 osób** ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz **5 dzieci** z niepełnosprawnością ze wskazaniem.

3) Program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2024r.”, w ramach rządowego programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dofinansowanego z Funduszu Pracy. Całkowita wartość dofinansowania dla Gminy Miasta Ostrów Wielkopolski w ramach programu wyniosła **125.959,13 zł**. Program obejmował dofinansowanie dodatków oraz kosztów zatrudnienia dla 6 asystentów rodziny.

II. Realizacja zadań z zakresu wsparcia rodziny

1. Działania wspierające rodzinę

a) Wspieranie rodziny przy udziale asystenta rodziny

Rolą asystenta rodziny jest wejście w życie rodziny i pomoc jej w tym, aby potrafiła samodzielnie rozwiązywać swoje problemy i trudności.

Asystent świadczy pomoc za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale.

Asystent wspiera rodziny, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych:

- na wniosek pracownika socjalnego,
- na wniosek innych instytucji pomocy społecznej.

Asystent rodziny ustala plan pomocy rodzinie wraz z pracownikiem socjalnym oraz członkami rodziny, a następnie krok po kroku ten plan realizuje.

Rolą asystenta jest przede wszystkim obecność w rodzinie, nie ma on rozwiązywać problemów za rodzinę, ale pomóc jej odkryć jej zasoby, aby mogła ona funkcjonować samodzielnie.

Praca z rodziną jest prowadzona także w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Do zadań asystenta rodziny należy:

- opracowanie i realizowanie planu pracy z rodziną,
- rozwiązywanie problemów socjalnych i wychowawczych,
- motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz do podejmowania pracy zarobkowej,
- motywowanie do udziału w zajęciach podnoszących kompetencje rodzicielskie,
- wspieranie dzieci poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- prowadzenie konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- dokumentowanie pracy z rodziną,
- dokonywanie okresowej oceny rodziny.

Zaangażowanie asystenta rodziny w proces poprawy sytuacji rodzinnej może zapobiec lub ograniczyć umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Dane przedstawione w poniższej tabeli pokazują liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Tab. nr 28 Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2022 - 2024

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba rodzin	106	104	97
Liczba asystentów rodziny	6	6	6

b) Udzielanie konsultacji psychologicznych, pedagogicznych i prawnych

Biorąc pod uwagę problemowość rodzin wychowujących małoletnie dzieci istotnym elementem są dodatkowe działania podejmowane w kierunku przezwyciężania trudności opiekuńczo-wychowawczych. Działania te realizowane są w ramach wsparcia specjalistycznego, poprzez udzielanie porad i konsultacji psychologa i radcy prawnego.

Dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. nr 29 Dane dotyczące działalności punktu konsultacyjnego w 2024 roku

Wyszczególnienie	Liczba konsultacji
Konsultacje prawne	73
Konsultacje psychologiczne	300

c) Ponoszenie przez samorząd gminy kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Analizując liczbę rodzin z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej oraz liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej ogółem należy zauważyć, że liczba ta zwiększyła się o 15 rodzin w 2024 roku w stosunku do roku 2023. Natomiast liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej zwiększyła się o 21 dzieci w 2024 roku w stosunku do roku 2023. Dane przedstawia poniższa tabela.

Tab. nr 30 Liczba rodzin z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej – ogółem

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba <u>rodzin</u> , z których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej	90	75	90
Liczba <u>dzieci</u> umieszczonych w pieczy zastępczej ogółem z tego:	111	122	143
- w placówkach	18	29	28
- w rodzinach zastępczych	93	93	115

Tab. nr 31 Dzieci z terenu Miasta Ostrowa Wielkopolskiego umieszczone w pieczy zastępczej w danym roku

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	6	27	24
Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych	5	7	4
OGÓŁEM	11	34	28

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady finansowania i wspierania rodzin nakładając na gminę obowiązek ponoszenia odpłatności za dziecko przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej:

- w pierwszym roku pobytu koszt wynosi 10%,
- w drugim roku pobytu koszt wynosi 30%,
- w trzecim roku i następnych latach koszt wynosi 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka.

Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej wynosi:

- 1.002,00 zł. dla rodziny zastępczej spokrewnionej,
- 1.517,00 zł. dla rodziny zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Z kolei koszt utrzymania dziecka w Placówce Wsparcia Dziecka i Rodziny w Ostrowie Wielkopolskim w 2024 roku wyniósł 10.825,48 zł.

W oparciu o powyższe zasady finansowania za okres od stycznia do grudnia 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zobowiązany był do partycypowania w kosztach umieszczenia 143 dzieci w pieczy zastępczej na łączną kwotę 1.476.220,72 zł; z czego za 115 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na kwotę 618.731,39 zł; natomiast za 28 dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej na kwotę 857.489,33 zł.

Tab. Nr 32 Budżet przeznaczony na pieczę zastępczą w latach 2022 – 2024

Rok	Liczba dzieci w pieczy		Budżet		Budżet ogółem
	przebywających w rodzinach zastępczych	przebywających w placówkach opiekuńczo wychowawczych	Koszt utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych	Koszt utrzymania dzieci w placówkach	
2022	71	21	356.041,26	641.507,49	997.548,75
2023	93	29	492.533,05	801.672,90	1.294.205,95
2024	115	28	618.731,39	857.489,33	1.476.220,72

III. Realizacja zadań z zakresu dodatków mieszkaniowych

Dodatki mieszkaniowe są świadczeniem pieniężnym, którego celem jest pokrycie z funduszy publicznych części kosztów utrzymania lokalu, jakie jest obowiązana ponosić osoba uprawniona do otrzymania dodatku.

Od 01 lipca 2021 roku została znowelizowana ustawa z dnia 21 czerwca 2021 r. o dodatkach mieszkaniowych. Zmienił się m. in. druk wniosku oraz sposób wyliczenia dochodu osiąganego przez osobę uprawnioną do tego świadczenia. Uregulowano również niektóre kwestie związane z kryterium metrażowym i tytułem prawnym do lokalu.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom albo podnajemcom lokali mieszkalnych zamieszkującym w tych lokalach,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Kryterium dochodu dla osób, którym przysługuje dodatek mieszkaniowy, w gospodarstwie jednoosobowym wynosi 40%, natomiast w wieloosobowym 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

Ustawodawca dla osób korzystających z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego określił również tzw. powierzchnię normatywną dla gospodarstw domowych w zależności od liczby zamieszkujących osób:

1. 35m² dla jednej osoby
2. 40m² dla dwóch osób
3. 45m² dla trzech osób
4. 55m² dla czterech osób
5. 65m² dla pięciu osób
6. 70m² dla sześciu osób a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5m².

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. Dodatku nie przyznaje się jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 0,5% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu wydania decyzji.

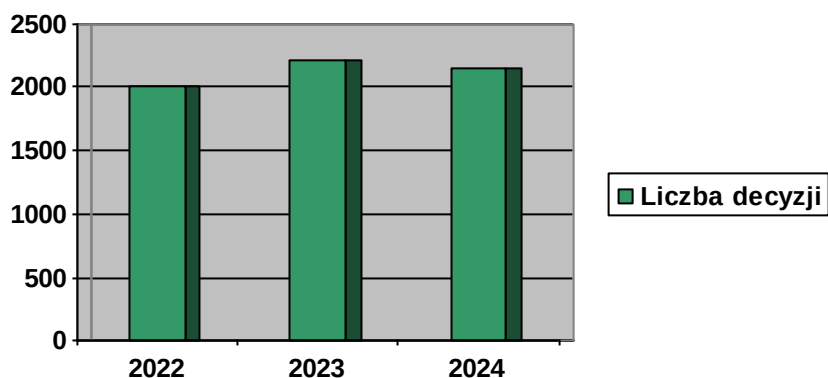
W roku 2024 na realizację świadczeń z tytułu wypłat dodatków mieszkaniowych wydatkowano kwotę 5.715.196,32 zł. Zanotowano niewielki spadek liczby wydanych decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy w analizowanym okresie z 2.212 do 2.153, spadła również liczba wypłaconych świadczeń. Średnie świadczenie wzrosło z 428,23 zł do 446,42 zł.

Dane szczegółowe zawiera tabela nr 33 oraz wykres 13 i 14.

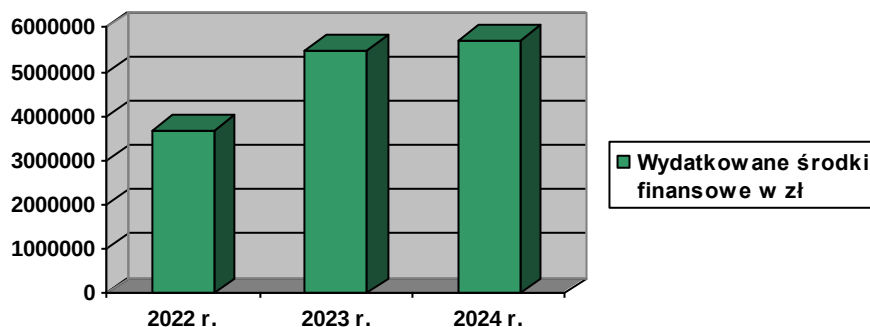
Tab. 33 Liczba wydanych przyznających decyzji administracyjnych z zakresu dodatków mieszkaniowych, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024

ROK	Liczba decyzji przyznających	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	2 001	11 514	321,06	3.696 668,27
2023	2 212	12 843	428,23	5.499.813,91
2024	2 153	12 802	446,42	5.715.196,32

Wyk. nr 13 Liczba przyznających decyzji z zakresu dodatków mieszkaniowych w latach 2022-2024

**Wyk. nr 14 Środki finansowe wydatkowane na dodatki mieszkaniowe w latach
2022-2024**

Ustawa o dodatkach mieszkaniowych umożliwia przeprowadzanie wywiadów środowiskowych u osób, które składają wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Możliwość przeprowadzania wywiadów pozwala przede wszystkim na weryfikowanie zadeklarowanych dochodów z faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy. Jeżeli w wyniku przeprowadzonego wywiadu stwierdzi się wystąpienie rażącej dysproporcji pomiędzy niskimi dochodami wskazanymi w złożonej deklaracji, a faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy, faktyczna liczba osób wspólnie stale zamieszkujących i gospodarujących z wnioskodawcą jest mniejsza niż wykazana w deklaracji, lub w przypadku niewyrażenia zgody na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego organ może odmówić przyznania dodatku mieszkaniowego. Zgodnie z tym przepisem tutejszy Ośrodek, wykorzystując powyższą możliwość, zaplanował przeprowadzenie 16 wywiadów:

- przeprowadzono wywiad w miejscu zamieszkania wnioskodawcy – 15 wywiadów,
- wycofano wniosek i nie przeprowadzono wywiadu – 1 osoba,

Możliwość przeprowadzania wywiadów środowiskowych jest niewątpliwie dodatkowym narzędziem umożliwiającym weryfikowanie deklarowanych dochodów. Jednak podkreślić należy, iż ustawodawca nie określił jednoznacznie definicji dysproporcji majątkowej. Mało precyzyjny zapis w ustawie oraz orzecznictwo w tym zakresie obniża skuteczność działania w tej kwestii.

Wyплаты w zakresie dodatków mieszkaniowych realizowane są z budżetu miasta. Kwoty przyznanych dodatków mieszkaniowych zostały w pełni zabezpieczone i wypłacone zgodnie z wydanymi decyzjami.

IV. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych

Dział Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z:

- ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawy z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowy,
- ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- ustawy z dnia 15 grudnia 2022r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2024r. w związku z sytuacją na rynku gazu,
- ustawa z dnia 23 maja 2024r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego

1. Świadczenia rodzinne

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Świadczeniami rodzinnymi są:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:
 - a) urodzenia dziecka – 1.000 zł;
 - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400,00 zł;
 - c) samotnego wychowywania dziecka – 193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci. W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci;
 - d) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 95,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego;
 - e) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:
 - 90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
 - 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia;

- f) rozpoczęcia roku szkolnego – 100,00 zł na dziecko;
 - g) rozpoczęcia rocznego przygotowania przedszkolnego – 100,00 zł na dziecko;
 - h) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:
 - 113,00 zł miesięcznie na dziecko w związku z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły,
 - 69,00 zł miesięcznie na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły.
2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 1.000,00 zł.
3. Świadczenia opiekuńcze:
- a) zasiłek pielęgnacyjny – 215,84 zł miesięcznie,
 - b) świadczenie pielęgnacyjne – 2.988,00 zł,
 - c) specjalny zasiłek opiekuńczy – od 01.11.2018r. – 620,00 zł miesięcznie.
4. Świadczenie rodzicielskie – 1.000,00 zł miesięcznie.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi:

- 1) na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia:
95,00 zł,
- 2) na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia:
124,00 zł,
- 3) na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia:
135,00 zł.

Dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, uprawniający do zasiłku rodzinnego:

od 01.11.2015r. - 674,00 zł,

- w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne:

od 01.11.2015r. - 764,00 zł,

- w przypadku ubiegania się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka:

1.922 zł w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

W przypadkach gdy dochód rodziny przekracza kwotę 674,00 lub 764,00 pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, wypłaca się zasiłek rodzinny w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny – tzw. zasada złotówki za złotówkę.

W roku 2024 nastąpił spadek liczby osób uprawnionych do zasiłku rodzinnego. Zmalały również wydatki na ten cel. Dane przedstawia tabela nr 34.

Spadek liczby uprawnionych dotyczy dodatków do zasiłku rodzinnego – dane szczegółowe zawierają tabele: 35-40. W większości przypadków zmalały również wydatki.

Wzrost liczby uprawnionych nastąpił w zasiłku pielęgnacyjnym. Wzrosły również wydatki na ten cel - dane szczegółowe zawiera tabela nr 41.

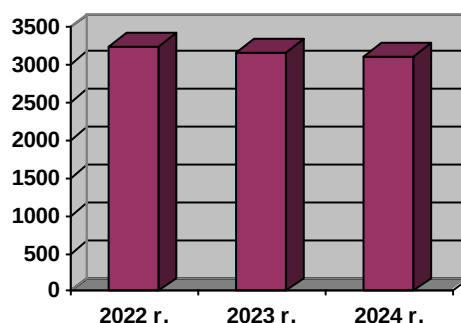
Znaczny wzrost liczby uprawnionych nastąpił w świadczeniu pielęgnacyjnym. Nastąpił również duży wzrost wydatków na to świadczenie o ponad 8 mln złotych - szczegółowe dane zawiera tabela nr 42.

Znaczny spadek liczby uprawnionych wraz ze spadkiem wydatków wystąpił w przypadku specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka tzw. becikowego – tabela 43 i 44.

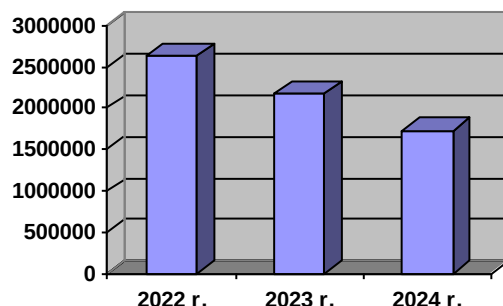
Tab. 34 Liczba osób, którym przyznano zasiłek rodzinny, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	3.247	23.203	113,31	2.629.210,24
2023	3.163	19.078	113,76	2.170.403,31
2024	3.105	15.129	114,09	1.726.197,63

Wyk. nr 15 Liczba osób korzystających z zasiłków rodzinnych w latach 2022 - 2024

**Wyk. nr 16 Środki finansowe wydatkowane na zasiłki rodzinne w latach
2022 - 2024**

Tab. 35 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. urodzenia dziecka, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	72	97	643,33	62.402,81
2023	64	80	748,63	59.890,06
2024	43	43	1000,00	43.000,00

Tab. 36 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	80	619	369,44	228.685,19
2023	62	409	378,18	154.673,76
2024	42	302	370,08	111.766,53

Tab. 37 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. samotnego wychowania dziecka, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	111	1.333	193,47	257.893,93
2023	102	1.183	197,96	234.189,35
2024	91	1.025	202,19	207.250,19

Tab. 38 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	209	2.096	104,96	219.998,12
2023	193	2.095	105,39	220.786,43
2024	194	2.000	104,12	208.247,50

Tab. 39 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	922	2.429	55,59	135.018,62
2023	755	2.086	54,73	114.166,22
2024	590	1.775	50,76	90.104,94

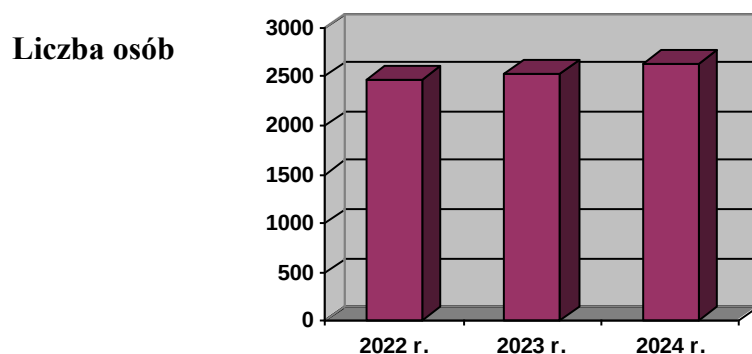
Tab. 40 Liczba osób, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	305	4.773	78,80	376.115,57
2023	266	3.821	91,95	351.332,18
2024	220	3.288	91,85	302.021,00

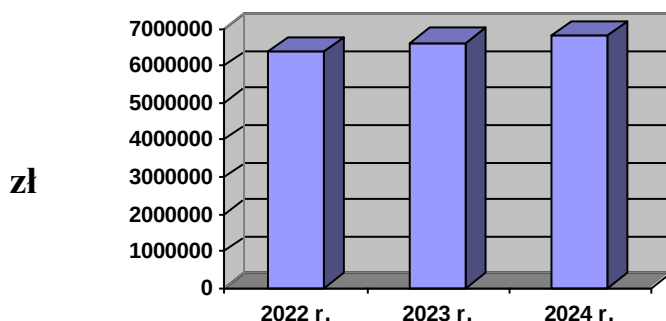
Tab. 41 Liczba osób, którym przyznano zasiłek pielęgnacyjny, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	2.463	29.560	215,81	6.379,425,00
2023	2.529	30.631	215,84	6.611.394,00
2024	2.631	31.574	215,81	6.814.287,00

Wyk. nr 17 Liczba osób korzystających z zasiłków pielęgnacyjnych w latach 2022 - 2024

**Wyk. nr 18 Środki finansowe wydatkowane na zasiłki pielęgnacyjne w latach
2022– 2024**

Świadczenie pielęgnacyjne od 1 stycznia 2024 r. – nowe zasady

Od 1 stycznia 2024 r. obowiązują nowe przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych regulujące warunki przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego, które wprowadziła ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym.

Świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach mogą otrzymać osoby, które sprawują opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami w wieku do ukończenia 18. roku życia.

Jedną z najważniejszych wprowadzanych zmian jest możliwość łączenia aktywności zawodowej, bez żadnych ograniczeń, z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego. Wynika to z nowelizacji art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych polegającej na wykreśleniu od 1 stycznia 2024 r., przy ustalaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach, warunku rezygnacji bądź niepodejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przez opiekuna sprawującego opiekę nad osobą niepełnosprawną, jako warunku przyznania opiekunowi prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

Również posiadany przez opiekuna status rolnika, małżonka rolnika, czy domownika rolnika, nie stanowi żadnej przeszkody w otrzymywaniu od 1 stycznia 2024 r. świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach, bez konieczności rezygnacji przez opiekuna będącego rolnikiem, małżonkiem rolnika lub domownikiem rolnika z prowadzenia gospodarstwa rolnego/z pracy w gospodarstwie rolnym, co wynika z uchylenia art. 17b ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Świadczenie pielęgnacyjne na nowych, obowiązujących od 1 stycznia 2024 r. zasadach, przysługuje również w sytuacji gdy opiekun dziecka w wieku do ukończenia 18 r. życia ma ustalone prawo do własnej emerytury lub renty lub innego świadczenia emerytalno-rentowego, co wynika z uchylenia art. 17 ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Nowe przepisy przewidują również, że w przypadku gdy opiekun otrzymujący świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach sprawuje opiekę nad więcej niż jedną osobą

(dzieckiem) w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się odpowiednim orzeczeniem o niepełnosprawności, to wysokość świadczenia pielęgnacyjnego jest podwyższana o 100% na drugą i każdą kolejną osobę, nad którą sprawowana jest opieka – warunkiem jest złożenie wniosku przez opiekuna o podwyższenie świadczenia pielęgnacyjnego.

Ustawa o świadczeniu wspierającym wprowadziła jednocześnie przepisy mające na celu pełną ochronę praw nabytych osób, które nabyły na starych, obowiązujących przed wejściem w życie tej ustawy, tj. do 31 grudnia 2023 r. zasadach, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego. Osoby te mogą w dalszym ciągu pobierać wymienione świadczenia zgodnie z dotychczasowymi przepisami. Prawo do pobierania tych świadczeń na zasadach dotychczasowych zostało uregulowane w przepisach przejściowych (art. 63 ust 1-5) ustawy o świadczeniu wspierającym.

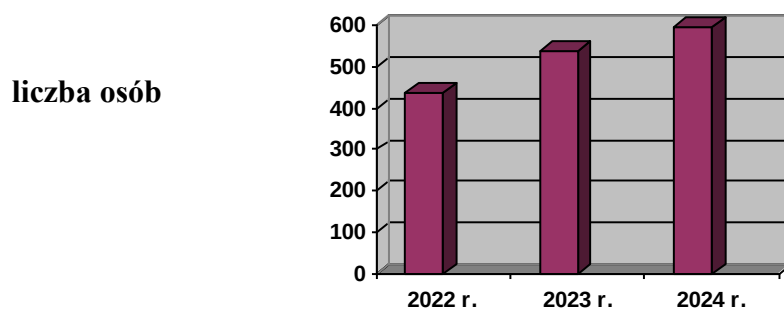
Przepis art. 63 ust. 3 ww. ustawy dotyczy bowiem możliwości zachowania przez opiekuna osoby niepełnosprawnej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach praw nabytych, również w sytuacji uzyskania przez osobę, nad którą sprawowana jest opieka nowego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności, w związku z utratą ważności dotychczasowego orzeczenia. Warunkiem zachowania prawa odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego, w takim przypadku, jest złożenie wniosku o nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenia o niepełnosprawności, a następnie złożenie wniosku o ustalenie prawa odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego w terminie 3 miesięcy, licząc od wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności.

Z dniem wejścia w życie ustawy o świadczeniu wspierającym czyli 1 stycznia 2024 r. został uchylony art. 16a ustawy o świadczeniach rodzinnych regulujący zasady przysługiwania specjalnego zasiłku opiekuńczego. Jednakże, na podstawie przepisów przejściowych, specjalny zasiłek opiekuńczy może być nadal przyznawany także po 31 grudnia 2023 r. na zasadzie zachowania praw nabytych, które są uregulowane w ww. przepisach przejściowych ustawy o świadczeniu wspierającym.

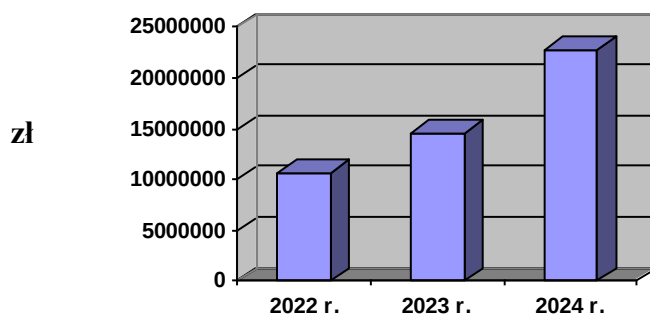
Tab. 42 Liczba osób, którym przyznano świadczenie pielęgnacyjne, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022-2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	436	5.083	2.076,95	10.557.134,00
2023	539	5.965	2.433,94	14.518.481,00
2024	596	7.542	3.008,83	22.692.621,00

Wyk. nr 19 Liczba osób korzystających ze świadczeń pielęgnacyjnych w latach 2022 - 2024

Wyk. nr 20 Środki finansowe wydatkowane na świadczenia pielęgnacyjne w latach 2022 - 2024

Tab. 43 Liczba osób, którym przyznano specjalny zasiłek opiekuńczy, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 - 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	29	191	615,09	117.483,00
2023	8	57	620,00	35.340,00
2024	1	12	620,00	7.440,00

Tab. 44 Liczba osób, którym przyznano jednorazową zapomogę z tyt. urodzenia dziecka, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 - 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	263	266	1.000,00	266.000,00
2023	195	195	1.000,00	195.000,00
2024	137	149	1.000,00	149.000,00

2. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje matce albo ojcu dziecka w wysokości 1.000,00 zł miesięcznie przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia dziecka, gdy rodzic dziecka nie posiada uprawnień do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu Pracy jako okres urlopu macierzyńskiego.

Tab. 45 Liczba osób, którym przyznano świadczenie rodzicielskie, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 - 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	203	1.367	919,94	1.257.555,00
2023	178	1.070	917,16	981.359,00
2024	137	927	928,70	860.913,00

3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od jego rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli jego egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej: do ukończenia 18 roku życia albo do ukończenia 25 roku życia w przypadku, gdy osoba uprawniona uczy się w szkole lub w szkole wyższej; bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1209,00 zł.

Art. 9 ust. 2a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów stanowi, że w przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę, o której mowa w ust. 2 o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwota świadczenia z

funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o która został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeśli osoba uprawniona:

przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (tj. w domu pomocy społecznej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, a także szkole wojskowej lub innej szkole zapewniającej nieodpłatnie pełne utrzymanie), albo przebywa w pieczy zastępczej; zawarła związek małżeński.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500 zł. W dniu 12 grudnia 2024r. weszła w życie ustawa z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. poz. 1827). Ww. ustawa podwyższyła określoną w art. 10 ust. 1 ustawy o *pomocy osobom uprawnionym do alimentów*, maksymalną wysokość świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ww. ustawy w dotychczasowym brzmieniu, świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł. Natomiast nowe brzmienie art. 10 ust. 1 ustawy, zakłada, że świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 1000 zł.

Nowa maksymalna wysokość ww. świadczeń miała zastosowanie po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczeń na okresy świadczeniowe przypadające po dniu 30 września 2024r. i obowiązuje wstecz, od początku trwającego już okresu świadczeniowego, który rozpoczął się 1 października 2024r. (art. 3 ustawy o *zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*).

Zmiany w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów dokonuje się po wpływie tytułu wykonawczego do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne od miesiąca, w którym nastąpiła zmiana wysokości zasądzonych alimentów.

W 2024 roku uprawnione do świadczenia z funduszu alimentacyjnego było 328 osób. Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w porównaniu z latami poprzednimi zmalały i wyniosły 2.054.431,56 zł.

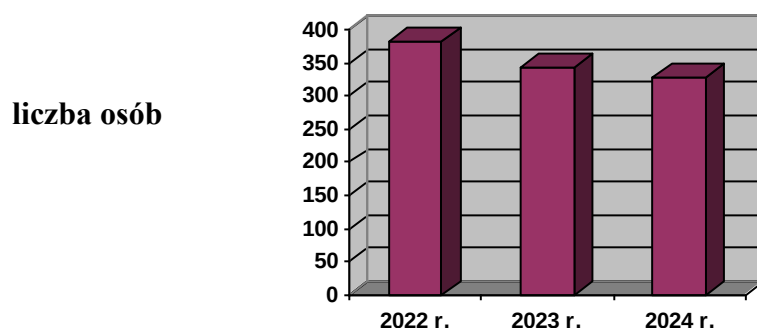
Dane szczegółowe zawiera tabela 46.

Dłużnicy alimentacyjni z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwrócili w 2024r. kwotę 1.489.554,75 zł. (w 2023 roku kwotę 1.160.363,61 zł).

Tab. 46 Liczba osób, którym przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 - 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	381	5.234	427,38	2.236.928,39
2023	344	4.724	440,71	2.081.892,59
2024	328	4.453	460,95	2.052.631,79

Wyk. nr 21 Liczba osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2022 - 2024

4. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024, poz. 1829).

Świadczenie to przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Aby uzyskać jednorazowe świadczenie, konieczne jest spełnienie kilku warunków.

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie zostanie pozostawiony bez rozpoznania.

Ponadto, podstawowym warunkiem jest posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest

zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługiwać będzie tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

W 2024r. jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,00 zł, wypłacono 8 osobom na 8 niepełnosprawnych dzieci. Łącznie wydatki na ten cel wyniosły 32.000,00 zł.

Tab. 47 Liczba osób, którym przyznano świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 - 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	5	5	4.000,00	20.000,00
2023	10	10	4.000,00	40.000,00
2024	8	8	4.000,00	32.000,00

5. Dodatek osłonowy

Z dniem 4 stycznia 2022r. weszła w życie ustawa z dnia 17.1.2021r. o dodatku osłonowym.

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2024 r. przedłużono kolejne regulacje, które wspierały polskie rodziny. Dodatek osłonowy stanowił kluczowy element rządowej tarczy inflacyjnej, który miał na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Zgodnie z przepisami przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczał 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Wysokości dopłat w ramach dodatku osłonowego:

- jednoosobowe gospodarstwo domowe otrzyma 228,80/286 zł* przy założeniu że jej dochód nie przekroczy 2100 złotych,
- gospodarstwo 2-3 osobowe otrzyma 343,20/429 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 złotych miesięcznie na osobę,

- gospodarstwo 4-5 osobowe otrzyma 486,20/607,75 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 złotych miesięcznie na osobę,
- gospodarstwo 6 i więcej osobowe otrzyma 657,80 zł/ 822,25 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 złotych miesięcznie na osobę.

W przypadku dodatku osłonowego obowiązywała tzw. zasada złotówka za złotówkę. Oznaczało to, że dodatek ten był przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku była pomniejszana o kwotę tego przekroczenia. Minimalna kwota wypłacanych dodatków osłonowych wynosiła 20 zł.

*Kwota dofinansowania uzależniona była od źródła ogrzewania.

Aby otrzymać dodatek osłonowy należało złożyć wniosek do 30 kwietnia 2024 roku do gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania. Wypłata dodatków była realizowana jednorazowo do 30 czerwca 2024 r.

W 2024r przyjęto 3705 wniosków o wypłatę dodatku osłonowego. Wydano 3233 informacje o przyznaniu dodatku osłonowego, 234 decyzji odmownych, 238 umorzeń postępowania. Kwota wydatkowana na wypłaty dodatków osłonowych w 2024r. wraz z kosztami obsługi wyniosła 998 993,19 zł.

6. Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwo gazowe

Zgodnie z ustawą z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu, o zwrot podatku VAT za gaz mogą się ubiegać te gospodarstwa domowe, które używają gazu do celów grzewczych. Oznacza to, że gaz musi być wykorzystywany do ogrzewania domu lub mieszkania. Zwrotu podatku VAT nie otrzymają więc osoby wykorzystujące gaz tylko w kuchni do gotowania, jak również ci, którzy podgrzewają gazem wodę użytkową.

Jednym z warunków przyznania refundacji podatku VAT za dostarczone paliwo gazowe jest spełnienie kryterium dochodowego, które wynosi:

- 2100 zł dla jednoosobowego gospodarstwa domowego,
- 1500 zł/os. w przypadku gospodarstwa wieloosobowego.

Korzystanie z gazu do ogrzewania domu czy mieszkania musi potwierdzić też wpis do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Główne źródło ogrzewania musi być wpisane lub zgłoszone do CEEB do dnia wejścia w życie ustawy tj. do 21 grudnia 2022 r., albo po tym dniu – w przypadku wpisania lub zgłoszenia do CEEB nowych źródeł ogrzewania.

O przyznanie refundacji podatku VAT można się ubiegać po otrzymaniu, a następnie opłaceniu pierwszej faktury VAT dokumentującej dostarczenie paliwa gazowego za okres od 1 stycznia 2023r. do 30 czerwca 2024r. Wnioski o wypłatę dodatku można było składać do 30 września 2024r., w dowolnym momencie po otrzymaniu faktury oraz po dniu 30 września 2024r. – w terminie 30 dni od dnia otrzymania faktury Vat dokumentującej dostarczenie paliw gazowych.

W 2024r. przyjęto 478 wniosków o wypłatę refundacji podatku VAT za dostarczone paliwo gazowe. Wydano łącznie **369** informacji o przyznaniu dodatku, 62 decyzje odmowne, 47 umorzeń postępowania. Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek to 169. Kwota wydatkowana na wypłaty refundacji podatku VAT za dostarczone paliwo gazowe w 2024 r. wraz z kosztami obsługi to 136 710,67 zł.

7. Bon energetyczny

Bon energetyczny był świadczeniem pieniężnym przysługującym jednorazowo gospodarstwu domowemu jednoosobowemu, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 i 858) za 2023r., zwanego dalej „przeciętnym dochodem za 2023r.”, nie przekraczała kwoty 2500 zł, oraz gospodarstwu domowemu wieloosobowemu, w którym wysokość przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę nie przekraczała kwoty 1700 zł.

W przypadku gdy wysokość przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę przekraczała powyższe kwoty, bon energetyczny przysługiwał w wysokości różnicy między kwotą bonu energetycznego a kwotą, o którą został przekroczony przeciętny dochód za 2023r. na osobę. W przypadku, gdzie kwota do wypłaty była niższa niż 20 zł, bon nie przysługiwał.

Bon energetyczny przysługiwał w wysokości:

- 1) 300 zł – gospodarstwu domowemu jednoosobowemu; przy założeniu że dochód nie przekroczył 2500 złotych
- 2) 400 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób; przy założeniu że dochód nie przekroczył 1700 złotych

- 3) 500 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób; przy założeniu że dochód nie przekroczył 1700 złotych
- 4) 600 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób; przy założeniu że dochód nie przekroczył 1700 złotych.

W przypadku gdy główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną i wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, do dnia 1 kwietnia 2024 r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, bon energetyczny przysługiwał w wysokości:

- 1) 600 zł – gospodarstwu domowemu jednoosobowemu; przy założeniu że dochód nie przekroczył 2500 złotych,
- 2) 800 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób; przy założeniu że dochód nie przekroczył 1700 złotych,
- 3) 1000 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób; przy założeniu że dochód nie przekroczył 1700 złotych,
- 4) 1200 zł – gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób; przy założeniu że dochód nie przekroczył 1700 złotych.

Wniosek o wypłatę bonu energetycznego można było składać w terminie od dnia 1 sierpnia 2024r. do dnia 30 września 2024r.

W 2024r. przyjęto 4.266 wnioski o wypłatę bonu energetycznego. Wydano łącznie **3.799** informacji o przyznaniu dodatku, 342 decyzje odmowne, 119 umorzeń postępowania. Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek to 3.799. Kwota wydatkowana na wypłaty bonów energetycznych w 2024r. wraz z kosztami obsługi to 1.443.116,59 zł.

**Tab. 48 Zestawienie wydatków Działu Świadczeń Rodzinnych
w latach 2022 - 2024**

Rodzaj wydatku	2022r.	2023r.	2024r.
Świadczenia rodzinne	22 453 346,57	25 616 270,95	33 193 311,56
Fundusz Alimentacyjny	2 235 920,75	2 077 516,32	2 052 631,79
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	2 150 908,48	2 854 722,09	3 489 650,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	545 000,00	773 211,45	968 825,36
Wydatki bieżące na koszty obsługi, w tym: wydatki inwestycyjne	796 178,49	917 987,94	1 174 501,57 31 999,07
Jednorazowe świadczenie w wys. 4.000,00 zł	20 000,00	40 000,00	32 000,00
Świadczenie wychowawcze 500+ wraz z kosztami obsługi	29 878 616,11	184 960,41*	50 665,10*
Dodatek osłonowy wraz z kosztami obsługi	4 641 933,06	-	998 993,19
Bon energetyczny wraz z kosztami obsługi	-	-	1 443 116,59
Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwo gazowe wraz z kosztami obsługi	-	65 000,92	136 710,67
Świadczenia rodzinne UKR wraz z kosztami obsługi	315.153,28	662 220,84	772 149,04
Jednorazowe świadczenie pieniężne dla Ukrainy wraz z kosztami obsługi	577.116,00	59 976,00	14 688,00
Razem	63 614 172,74	33 251 866,92	44 327 242,87

* Świadczenia wypłacone w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

V. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, jeżeli obywatel Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022r. Ostatnia nowelizacja ww. ustawy przedłużyła ten okres w określonych przypadkach nawet do 30.09.2025r. Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest wyżej określoną osobą.

Zgodnie z art. 26, art. 29, art. 30, art. 31 ww. ustawy „pomocowej”, obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 tej ustawy i który został wpisany do rejestru PESEL przysługuje prawo do świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, na zasadach i w trybie ustawy o pomocy społecznej. Ponadto przysługuje prawo do świadczeń rodzinnych oraz pomocy w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

Ww. wydatki finansowane są przez budżet państwa z Funduszu Pomocy.

1. Pomoc społeczna dla obywateli Ukrainy

W ramach pomocy społecznej w 2024 roku przyznawano następujące świadczenia:

- zapewnienie jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole i w przedszkolu - pomoc doraźna na czas nie dłuższy niż dwa miesiące,
- zapewnienie jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole i w przedszkolu na podstawie decyzji administracyjnej,
- zasiłek stały, zasiłek okresowy oraz zasiłek celowy
- skierowanie do domu pomocy społecznej,
- usługi opiekuńcze,
- sprawienie pogrzebu.

1.1. Zapewnienie jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole i w przedszkolu - pomoc doraźna na czas nie dłuższy niż dwa miesiące.

W 2024 roku z tej formy pomocy skorzystało 3 dzieci ukraińskich na łączną kwotę 942 zł.

Tab. 49 Liczba dzieci korzystających z pomocy doraźnej w formie posiłków i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 – 2024 - ogółem

Rok	Liczba osób	Budżet
2022	352	65.879,12
2023	14	5.081,50
2024	3	942,00

w tym:

Tab. 50 Liczba dzieci korzystających z pomocy doraźnej w formie posiłków i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 – 2024 - szkoły

Rok	Liczba osób	Budżet
2022	229	50.000,50
2023	9	3.672,00
2024	1	672,00

Tab. 51 Liczba dzieci korzystających z pomocy doraźnej w formie posiłków i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 – 2024 - przedszkola

Rok	Liczba osób	Budżet
2022	123	15.878,62
2023	5	1.409,50
2024	2	270,00

1.2. Zapewnienie jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole i w przedszkolu na podstawie decyzji administracyjnej.

W 2024 roku z tej formy pomocy skorzystało 16 dzieci ukraińskich na łączną kwotę 8.528,00 zł.

Tab. 52 Liczba dzieci korzystających z gorącego posiłku na podstawie decyzji administracyjnej i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 - 2024 - ogółem

Rok	Liczba osób	Budżet
2022	26	7.387,00
2023	29	23.814,50
2024	16	8.528,00

Tab. 53 Liczba dzieci korzystających z gorącego posiłku na podstawie decyzji administracyjnej i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 - 2024 - szkoły

Rok	Liczba osób	Budżet
2022	16	5.318,50
2023	19	17.424,00
2024	11	6.388,00

Tab. 54 Liczba dzieci korzystających z gorącego posiłku na podstawie decyzji administracyjnej i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 - 2024 - przedszkola

Rok	Liczba osób	Budżet
2022	10	2.068,50
2023	12	6.390,50
2024	5	2.140,00

Wszystkie dzieci korzystające z posiłków na podstawie decyzji korzystały wcześniej z pomocy doraźnej w formie posiłku.

1.3. Zasilek stały.

W 2024 roku dwie osoby z Ukrainy miały przyznany zasiłek stały

Tab. 55 Liczba osób otrzymujących zasiłki stałe, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 - 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	1	2	258,98	517,96
2023	1	12	151,06	1.812,72
2024	2	17	324,71	5.520,00

- W 2024 roku jedna rodzina z Ukrainy miała przyznany zasiłek celowy w kwocie 240,00 zł
- W 2024 roku jedna rodzina z Ukrainy miała przyznany zasiłek okresowy od sierpnia do grudnia 2024 r. w kwocie 239,65 zł miesięcznie (łącznie 1.198,25zł)

1.4. Skierowanie do domu pomocy społecznej.

W 2024 roku Ośrodek opłacał pobyt w DPS dla jednej osoby z Ukrainy.

Tab. 56 Liczba osób w DPS, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 - 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	1	8	4.490,26	35.922,06
2023	1	12	4.888,63	58.663,60
2024	1	12	5.566,44	66.797,22

1.5. Usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi.

W 2024 roku 3 osoby skorzystały z usług opiekuńczych dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi.

Tab. 57 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w latach 2022 - 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń (godzin)	Budżet
2022	1	40	2.160,00
2023	1	120,5	13.255,00
2024	3	148	17.760,00

Tab. 58 Liczba wydanych decyzji z pomocy społecznej w 2024 roku dla obywateli Ukrainy

Rodzaj zasiłku	Liczba decyzji	
Zasiłki stałe UKR	Razem:	2
	Przyznania:	1
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	0
Zasiłki celowe UKR	Razem:	1
	Przyznania:	1
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	0
Zasiłki okresowe UKR	Razem:	1
	Przyznania:	1
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	1
Dożywianie dzieci UKR	Razem:	9
	Przyznania:	7
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	2
Domy Pomocy Społecznej UKR skierowania	Razem:	2
	Przyznania:	0
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	2
Domy Pomocy Społecznej UKR odpłatność	Razem:	1
	Przyznania:	0
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	1
Usługi opiekuńcze UKR	Razem:	1
	Przyznania:	0
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	1
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi UKR	Razem:	6
	Przyznania:	4
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	2
Ogółem:	Razem:	23
	Przyznania:	14
	Odmowy:	0
	Uchylenia, umorzenia, wygaśnięcia, zmiany, inne	9

1. Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy

Obywatele Ukrainy, na podstawie ustawy „pomocowej” otrzymali pomoc w postaci zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych, jednorazowej zapomogi z tyt. urodzenia dziecka oraz świadczeń rodzicielskich.

Szczegółowe informacje dotyczące liczby świadczeń przyznanych obywatelom Ukrainy oraz wydatków poniesionych na ten cel przedstawiają tabele 59-68.

Tab. 59 Liczba obywateli Ukrainy, którym przyznano zasiłek rodzinny, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w roku 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	97	642	115,41	74.093,00
2023	80	1.334	116,37	155.241,00
2024	62	1.058	117,05	123.845,00

Tab. 60 Liczba obywateli Ukrainy, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. urodzenia dziecka, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w roku 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	6	6	520,17	3.121,00
2023	4	4	1.000,00	4.000,00
2024	3	3	1.000,00	3.000,00

Tab. 61 Liczba obywateli Ukrainy, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. samotnego wychowania dziecka, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w roku 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	9	42	202,12	8.489,00
2023	12	119	198,30	23.598,00
2024	15	162	192,23	31.142,00

Tab. 62 Liczba obywateli Ukrainy, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w roku 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	3	13	108,46	1.410,00
2023	9	69	108,55	7.490,00
2024	10	97	105,05	10.190,00

Tab. 63 Liczba obywateli Ukrainy, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w roku 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	48	74	94,84	7.018,00
2023	41	72	91,9	6.617,00
2024	33	61	90,91	5.546,00

Tab. 64 Liczba obywateli Ukrainy, którym przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tyt. wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w roku 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	14	75	95,00	7.125,00
2023	18	161	94,23	15.171,00
2024	14	192	94,84	18.211,00

Tab. 65 Liczba obywateli Ukrainy, którym przyznano zasiłek pielęgnacyjny, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w roku 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	9	62	215,84	13.383,00
2023	30	205	215,85	44.248,00
2024	32	300	215,83	64.751,00

Tab. 66 Liczba obywateli Ukrainy, którym przyznano świadczenie pielęgnacyjne, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w roku 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	5	29	2.095,07	60.757,00
2023	8	74	2.458,00	181.892,00
2024	11	100	2.982,70	298.270,00

Tab. 67 Liczba obywateli Ukrainy, którym przyznano jednorazową zapomogę z tyt. urodzenia dziecka, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w roku 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	5	5	1.000,00	5.000,00
2023	6	6	1.000,00	6.000,00
2024	7	7	1.000,00	7.000,00

Tab. 68 Liczba obywateli Ukrainy, którym przyznano świadczenie rodzicielskie, liczba świadczeń i środki finansowe wydatkowane na ten cel w roku 2024

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie	Budżet
2022	18	109	966,84	105.386,00
2023	29	151	906,65	136.904,00
2024	12	96	937,44	89.995,00

2. Jednorazowe świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy

Zgodnie z ustawą „pomocową” obywatele Ukrainy otrzymali również pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Wniosek składała osoba uprawniona, jej przedstawiciel ustawowy, opiekun tymczasowy albo osoba sprawująca faktyczną pieczę nad dzieckiem.

W 2024r. przyjęto 33 wnioski o wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego. Wydano 33 informacje o przyznaniu świadczenia. Kwota wypłaconych świadczeń w 2024r. to 14 688,00 zł.

3. Nadzór nad opiekunem tymczasowym obywatela Ukrainy

Mając na uwadze art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od 2022 roku sprawuje nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego. Pracownicy Działu Wsparcia Rodziny nadzorują działania opiekunów odwiedzając rodziny w miejscu zamieszkania, udzielają opiekunowi odpowiednich wskazówek i poleceń w zakresie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej małoletnich dzieci.

W 2024 roku do Ośrodka wpłynęło 7 postanowień Sądu Rejonowego o ustanowienie opiekunów tymczasowych, którzy przebywali na terenie Ostrowa Wielkopolskiego sprawując opiekę nad 7 dziećmi. Łącznie prowadzono nadzór nad 16 opiekunami tymczasowymi, sprawującymi opiekę nad 17 dziećmi.

VI. Budżet i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 roku na zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, dodatków mieszkaniowych wydatkował środki finansowe w wysokości 92.577.877,41 zł. Wykonanie budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2024 roku przedstawia poniższa tabela.

Tab. 69 Wykonanie budżetu MOPS za 2024 rok

Lp	Wyszczególnienie	Środki ogółem	środki miasta	budżet państwa	Inne środki
I	<i>Pomoc społeczna</i>	6 108 701,14	1 682 382,99	4 426 318,15	0,00
	w tym:				
1	zasiłki okresowe	341 871,59	15 732,80	326 138,79	0,00
2	zasiłki celowe, celowe specjalne, zdarzenia losowe	508 595,88	508 595,88	0,00	0,00
3	program "Posiłek w szkole i w domu"	1 949 019,47	775 476,43	1 173 543,04	0,00
4	zasiłki stałe	3 010 730,88	344 163,88	2 666 567,00	0,00
5	składki na ubezpieczenie zdrowotne	260 069,32	0,00	260 069,32	0,00
II	<i>Specjalistyczne usługi opiekuńcze-zlecone</i>	1 498 650,00	0,00	1 498 650,00	0,00
III	<i>Koszty pobytu podopiecznych w DPS</i>	9 830 143,45	9 830 143,45	0,00	0,00
IV	<i>Mieszkanie chronione</i>	90 264,74	90 264,74	0,00	0,00
V	<i>Przeciwdziałanie przemocy</i>	192 111,72	186 111,72	6 000,00	0,00
VI	<i>Pieczą zastępczą</i>	2 070 123,58	1 904 392,08	39 772,37	125 959,13
VII	<i>Koszty opiekun prawny</i>	70 517,41	11 392,06	59 125,35	0,00
VIII	<i>Dodatki mieszkaniowe</i>	5 715 196,32	5 715 196,32	0,00	0,00
IX	<i>Bon energetyczne</i>	1 468 302,15	25 185,56	1 443 116,59	0,00
X	<i>Dodatek ośłonowy</i>	1 001 658,94	2 665,75	998 993,19	0,00
XI	<i>Świadczenia rodzinne i alimentacyjne</i>	40 910 920,28		40 910 920,28	0,00
	w tym:				
	-składki na ubezpieczenie zdrowotne	968 825,36	0,00	968 825,36	0,00
XII	<i>Świadczenia wychowawcze</i>	50 665,10	0,00	50 665,10	0,00
XIII	<i>Poświadc. usług zdrowotnych-koszty obsługi</i>	17 958,00	0,00	17 958,00	0,00
XIV	<i>Utrzymanie OPS w tym:</i>	20 172 727,52	18 194 159,17	1 978 568,35	0,00
	<i>koszty usług opiekuńczych</i>	9 511 482,83	9 511 482,83		0,00
	RAZEM	89 197 940,35	37 614 042,53	48 987 977,60	125 959,13
1	Świadczenia pomocy społecznej dla obywateli Ukrainy	105 235,47	600,00	0,00	104 635,47
2	Świadczenia rodzinne, składki dla obywateli Ukrainy	772 022,84	104,63	0,00	771 918,21
3	Świadczenia jednorazowe dla obywateli Ukrainy	14 688,00	0,00	0,00	14 688,00
XIV	RAZEM świadczenia z Funduszu Pomocy	891 946,31	704,63	0,00	891 241,68
1	Dodatek gazowy - F.Przeci.Covid-19	138 255,23	1 544,56	0,00	136 710,67
XV	RAZEM świadczenia z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19	138 255,23	1 544,56	0,00	136 710,67
1	"Opieka wytchnieniowa" w ramach Solidarnościowego Funduszu, w tym:	660 389,08	0,00	0,00	660 389,08
	<i>koszty usług</i>	647 441,00	0,00	0,00	647 441,00
2	"Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" w ramach Solidarnościowego Funduszu, w tym:	1 689 346,44	0,00	0,00	1 689 346,44
	<i>koszty usług</i>	1 656 222,00			1 656 222,00
XVI	RAZEM świadczenia z Solidarnościowego Funduszu	2 349 735,52	0,00	0,00	2 349 735,52
OGÓŁEM		92 577 877,41	37 616 291,72	48 987 977,60	3 503 647,00

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim w 2024 roku przeciętnie zatrudnienie wynosiło 215,50 etatu. Zatrudnienie w poszczególnych działach wynosiło:

- Dział Pomocy Środowiskowej	20,00 etatów
- Dział Wsparcia Rodziny	16,00 etatów
- Dział Usług Opiekuńczych	145,00 etatów, w tym 135,00 opiekunek świadczących usługi opiekuńcze i asystencji osobistej
- Dział Świadczeń	6,50 etatów
- Dział Finansowo-Organizacyjny	12,00 etatów
- Dział Świadczeń Rodzinnych i Mieszkaniowych	14,00 etatu
- Dyrekcja	2,00 etaty

Zatrudnienie pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych – 11 etatów finansowane było ze środków budżetu państwa.

W ramach programu „**Asystent Rodziny na 2024 r.**” współfinansowaliśmy 6 etatów asystentów rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej korzystał z dofinansowania w ramach programów z Solidarnościowego Funduszu dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024:

- „**Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej**” - umowa o pracę - 36,30 etatów, umowa zlecenie - 16 osób
- „**Opieka wytchnieniowa**” – umowa zlecenie - 45 osób

**WYKAZ POTRZEB
W ZAKRESIE
POMOCY SPOŁECZNEJ**

POTRZEBY:

1. Potrzeba zwiększenia środków na finansowanie pobytu w domach pomocy społecznej

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m. in. kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców gminy. Z roku na rok rosną koszty pobytu w DPS, jak pokazują poniższe tabele.

Tab. 70 Liczba mieszkańców miasta Ostrowa Wielkopolskiego kierowanych w danym roku do Domu Pomocy Społecznej

Rok	Liczba
2022	44
2023	58
2024	52

W roku 2024 liczba osób, za których gmina ponosiła odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej, wyniosła 193 osoby na kwotę 9.830.143,45 zł.

Tab. 71 Wydatki poniesione za pobyt w Domach Pomocy Społecznej

Rok	Kwota w zł
2022	5.572.914,66
2023	7.349.998,81
2024	9.830.143,45

Tab. 72 Osoby kierowane w danym roku do domów pomocy społecznej

Rok	Liczba osób skierowanych do DPS					
	Ogółem	Do DPS w Powiecie Ostrowskim				Do DPS poza Powiatem Ostrowskim
		Razem Powiat	Ostrów	Odolanów	Psary	
2022	44	16	11	0	5	28
2023	58	50	47	0	3	8
2024	52	31	24	0	7	21

Tab. 73 Środki finansowe przekazane w danym roku do domów pomocy społecznej

Rok	Środki finansowe przekazane do DPS					
	Ogółem	Do DPS w Powiecie Ostrowskim				Do DPS poza Powiatem Ostrowskim
		Razem Powiat	Ostrów	Odolanów	Psary	
2022	5.572.914,66	2.457.420,22	1.344.556,31	211.871,69	900.992,22	3.115.494,44
2023	7.349.998,81	3.863.879,10	2.574.770,57	207.037,15	1.082.071,38	3.486.119,71
2024	9.830.143,45	5.516.561,29	3.849.140,41	190.867,97	1.476.552,91	4.313.582,16

W ostatnim okresie wzrost odpłatności za DPS przybrał niespotykaną dotąd dynamikę. Powodem tego jest wzrost miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca, co wynika z podwyższania standardów domów oraz wzrostu cen energii, a także zwiększenie liczby osób wymagających tej formy pomocy. Pierwszy kwartał 2025 roku pokazał, że zaangażowanie środków na odpłatność gminy za pobyt w DPS wynieść może w skali roku nawet ok. 11.130.000,00 zł. Wobec powyższego istnieje potrzeba zabezpieczenia zwiększonych środków na powyższe zadanie.

2. Potrzeba rozwijania usług opiekuńczych i zabezpieczenia środków finansowych na ich realizację

Długość życia w Polsce wydłuża się, w związku z tym rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Z uwagi na starzenie się społeczeństwa w ostatnich latach następuje systematyczny wzrost liczby osób wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych i usług asystenckich.

1. Realizacja usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych ma na celu sprawowanie opieki nad osobami wymagającymi wsparcia umożliwiając im jak najdłuższe pozostanie w ich naturalnym środowisku. , których celem jest pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opieka higieniczna, zalecana przez lekarza pielęgnacja oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem umożliwia, jak najdłuższe pozostanie osób w ich naturalnym środowisku.
2. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, którego idea jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowania w życiu społecznym.

Tab. 74 Liczba mieszkańców miasta Ostrowa Wielkopolskiego korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług oraz wydatki ponoszone na powyższy cel

Lata	Usługi opiekuńcze	
	Liczba osób	Budżet
2022	531	6 810 200,01
2023	532	8 032 745,17
2024	589	9 511 482,83

3. Realizacja programów Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej

- Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024. Program kierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad osobami dorosłymi i dziećmi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Tab. 75 Liczba mieszkańców miasta Ostrowa Wielkopolskiego korzystających z programu ”Opieka wytchnieniowa” oraz wykorzystane środki na powyższy cel

Lata	Opieka wytchnieniowa	
	Liczba osób	Budżet
2022	45	367 240,80
2023	65	340 869,03
2024	75	660.389,08

- -„ Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2024. Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, której adresatami są: dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji

oraz osoby niepełnosprawnej posiadającej orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Tab. 76 Liczba mieszkańców miasta Ostrowa Wielkopolskiego korzystających z programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2024 oraz wykorzystane środki na powyższy cel

Lata	Usługi – asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	
	Liczba osób	Budżet
2022	170	1 433 219,79
2023	154	1 821 701,78
2024	217	1 768 391,34

Łączna liczba osób korzystających z przynajmniej jednej formy pomocy w zakresie usług opiekuńczych, „opieki wytnieniowej”, „asystent osoby niepełnosprawnej”, wynosi 651.

4. Potrzeba rozwijania form wsparcia asystenta rodziny i poradnictwa rodzinnego

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że na terenie Miasta Ostrowa Wielkopolskiego liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosiła 97 rodzin, natomiast liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej ogółem wynosiła 143 dzieci, z czego 28 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo wychowawczych, natomiast 115 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych.

Zadania asystenta, które zostały określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, to m.in.: opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, w tym udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; w rozwiązywaniu problemów socjalnych; psychologicznych; problemów wychowawczych z dziećmi; wspieranie aktywności społecznej rodzin; podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin; prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci; sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach; współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Ponadto ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem” do zadań asystenta rodziny wprowadza koordynację działań na rzecz wsparcia kobiet w ciąży i rodzin.

Wspomniane ustawy, tj.: o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” mówią o obligatoryjności przydzielenia rodzinie asystenta rodziny w przypadku występowania trudności opiekuńczo wychowawczych rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim kompleksowo realizuje działania na rzecz rodzin w zakresie przewyższania trudności opiekuńczo-wychowawczych udzielając rodzinom poradnictwa prawnego oraz wsparcia psychologa, gdzie w tym zakresie należałoby w dalszym ciągu kontynuować zadania.

5. Potrzeba utworzenia Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego przy wsparciu ze środków zewnętrznych - jako uzupełnienie systemu wsparcia osób niepełnosprawnych, poprzez stworzenie dodatkowej usługi w postaci zapewnienia możliwości zamieszkiwania w formie pobytu całodobowego. Osoby, do których kierowany jest Program, obok różnorodnego wsparcia (w tym w zakresie potrzeb zdrowotnych, pielęgnacyjnych, zapobiegania wtórnym powikłaniom, stymulowania i rozwijania sprawności ruchowej, kompetencji poznawczych oraz społecznych), mają zapewnioną możliwość niezależnego/samodzielnego i godnego funkcjonowania na miarę swoich potrzeb i takie zadania mają realizować Centra opiekuńczo-mieszkalne.

6. Potrzeba utworzenia placówki wsparcia dziennego dla rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu opieki nad dziećmi i ich wychowywaniu, funkcjonujących w oparciu o ustawę o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej

Obserwujemy coraz więcej zgłoszeń ze szkół o nierealizowaniu obowiązku szkolnego, o zaległościach w nauce o trudnościach w nauce, zgłoszeń niewłaściwej opieki nad dziećmi. Placówki wsparcia dziennego są jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny, w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie:

- specjalistycznej – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- opiekuńczej – zapewnia opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,

- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę – prowadzi działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w połączonych formach.

Brak zasobów instytucjonalnych w powyższej sferze powoduje, że pracownicy socjalni mają ograniczone możliwości oferowania pomocy oraz skuteczności działań na rzecz rodzin z dziećmi przeżywających trudności.

Placówka wsparcia dziennego wspomagałaby w opiece wychowawczej, organizowała czas wolny po zajęciach szkolnych, pomoc indywidualną w nauce i odrabianiu prac domowych, udział w zajęciach komputerowych, sportowych, plastycznych, wychowawczo-dydaktycznych i wyrównawczych.

7. Potrzeba zwiększenia środków na wypłaty dodatków mieszkaniowych

W związku ze zwiększonym kryterium dochodowym do otrzymania dodatku mieszkaniowego wielce prawdopodobne jest zwiększenie liczby osób uprawnionych do otrzymania dodatku mieszkaniowego. Ze względu na duży wzrost opłat za ogrzewanie oraz innych opłat prognozuje się wyższe kwoty dodatków mieszkaniowych.

1. do 10 lutego 2025r.

- kryterium dla gospodarstw jednoosobowego - 2.862,19 zł
- kryterium dla gospodarstw wieloosobowego - 2.146,64 zł

2. od 11 lutego 2025r.

- kryterium dla gospodarstw jednoosobowego - 3.292,69 zł
- kryterium dla gospodarstw wieloosobowego - 2.454,52 zł

Wpływ na wysokość przyznawanych dodatków mieszkaniowych oraz większą ilość składanych wniosków ma również wzrost średniej ceny energii elektrycznej, wg której obliczana jest wysokość ryczałtu na zakup opału w przypadku lokali mieszkalnych niewyposażonych w instalację doprowadzającą energię ciepłą do celów ogrzewania, ciepłej wody lub gazu.

8. Potrzeba kontynuacji współpracy z instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi

Istnieje nadal potrzeba współpracy z instytucjami, w szczególności z Powiatowym Urzędem Pracy mająca na celu udzielanie informacji dotyczących ofert pracy dla osób bez wykształcenia i doświadczenia zawodowego. Ponadto potrzeba kontynuacji współpracy z organizacjami pozarządowymi, realizującymi zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej dot.:

- schronienia,
- prowadzenia świetlic socjoterapeutycznych,
- dożywiania.

Organizacje pozarządowe stanowią istotne ogniwo w systemie pomocy społecznej, dlatego ważne jest, aby wspierać ich działania i współpracować w realizacji wspólnych celów.